

Linnéuniversitetet

Kalmar Växjö

Kandidatuppsats

” ... den kanske inte är så klar och tydlig att man kan tolka det på olika sätt eller göra olika bedömningar utifrån den”

En kvalitativ studie om barnkonventionens översättning vid socialsekreterares arbete med barn vars föräldrar är frihetsberövade

Författare: Caroline Karlborg,
Johanna Eriksson

Handledare: Caroline Ärleskog

Examinator: Rickard Ulmestig

Lärosäte: Linnéuniversitetet

Termin: VT23

Ämne: Socialt arbete

Nivå: Grundnivå

Abstract

Children with incarcerated parents are a socially vulnerable social group, who, despite their vulnerability, is a social group that is often deprioritized by society's authorities. Despite the introduction of the Convention on the Rights of the Child in Swedish law, shortcomings are emerging regarding how the convention is translated in practice both in Sweden and also in an international context. The aim of the study is to investigate the perceptions of social workers regarding the work with children with incarcerated parents, in order to create a deeper understanding of the conditions for translating the Convention on the Rights of the Child in the work of social services with these children. The study's data has been collected through *semi-structured interviews* with social workers. The empirical data has been analyzed through a *qualitative content analysis*. The theoretical starting points the study is based on are the *institutional organization theory* and its theoretical concept *organizational translation*. The main results of the study show that the translation of the convention in working with the target group has taken place in certain areas where the children are now seen as active actors and bearers of rights and that the child's perspective is taken into account more than before. Despite the fact that the translation of the convention brought several advantages in the work of social workers, it can be stated that a translation of the entire convention has not yet taken place. Factors such as social workers working methods and organizational conditions not being prioritized, has prevented a complete translation of the convention when working with children whose parents are incarcerated. In conclusion, it can be stated that organizational changes take time. What the translation of the Convention on the Rights of the Child entails in practice will therefore not be seen until a few years from now, when it has been implemented in legislation for several years.

Key words

Social worker, parental incarceration, best interests of the child, the Convention on the Rights of the Child, translation

Nyckelord

Socialekreterare, frihetsberövade föräldrar, barnets bästa, barnkonventionen, översättning

Tack!

Vi vill rikta ett stort tack till vår handledare Caroline Ärleskog, som funnits med på varje steg av denna resa. Vi vill även rikta ett stort tack till de medverkande informanterna som gjorde det möjligt för oss att genomföra denna studie.

Caroline Karlborg & Johanna Eriksson

Innehållsförteckning

1. Inledning	1
1.1 Problembakgrund.....	1
1.1.1 Barn med frihetsberövade föräldrar.....	1
1.1.2 Barnens rättigheter utifrån barnkonventionen.....	2
1.1.3 Myndigheternas ansvar och barnkonventionens uttryck.....	3
1.2 Problemformulering.....	3
1.3 Relevans för socialt arbete.....	5
1.4 Syfte och frågeställningar.....	5
1.5 Avgränsningar.....	6
2. Tidigare forskning	1
2.1 En bortprioriterad samhällsgrupp.....	1
2.2 Barnkonventionens inkorporering i lagstiftningen.....	2
2.3 Frihetsberövade föräldrar, en riskfaktor för barns bästa?.....	4
3. Teori	6
3.1 Institutionell organisationsteori.....	6
3.1.1 Organisatorisk översättning.....	7
3.2 Teoretisk tillämpning.....	7
4. Metod	9
4.1 Hermeneutik.....	9
4.2 Genomförande.....	10
4.3 Val av metod.....	11
4.4 Urval.....	12
4.5 Tillvägagångssätt.....	12
4.5.1 Tillvägagångssätt vid datainsamlingen.....	12
4.5.2 Tillvägagångssätt vid intervjuerna.....	13
4.6 Analysmetod.....	14
4.6.1 Innehållsanalys.....	14
4.6.2 Abduktion.....	15
4.7 Studiens kvalitet.....	16
4.8 Etiska överväganden.....	17
4.9 Metoddiskussion.....	18
4.10 Arbetsfördelning.....	21
5. Resultat och analys	22
5.1 Bakgrund om informanterna.....	22
5.2 Översättning - en utmanande självklarhet.....	22
5.2.1 En svåridentifierad målgrupp.....	22
5.2.2 Generella arbetsmetoder.....	25
5.2.3 Behov av nya perspektiv.....	26
5.3 Översättning - en utmanande möjlighet.....	28
5.3.1 Möjligheter i yrkesutövandet och för barnets bästa.....	28
5.3.2 Utmaningar i yrkesutövandet och för barnets bästa.....	30
5.4 Organisationen - en förutsättning för översättning.....	32
5.4.1 Att välja perspektiv.....	32
5.4.2 Att tolka och definiera barnets bästa.....	34

5.4.3 Kunskapens påverkan på översättningen	35
6. Slutsats och diskussion	41
6.1 Slutsatser av studiens frågeställningar	41
6.2 Diskussion och vidare forskning	43
Referenslista	45

Bilagor

Bilaga 1 – Informationsbrev till enhetschef

Bilaga 2 – Informationsbrev samt samtyckesblankett till socialsekreterare

Bilaga 3 – Intervjuguide

Bilaga 4 – Exempel på tillvägagångssätt vid kvalitativ innehållsanalys

1. Inledning

I kapitlet presenteras bakgrundsinformation om det sociala problemet rörande barn med frihetsberövade föräldrar som denna uppsats tar fasta på, samt omfattningen av problemet såväl nationellt som globalt. Vidare redogörs för barnens rättigheter samt det ansvar myndigheter har, hur barnkonventionen kommer till uttryck i det sociala arbetet samt relevans för det sociala arbetet.

1.1 Problembakgrund

1.1.1 Barn med frihetsberövade föräldrar

Varje år döms och frihetsberövas föräldrar till barn, vilket påverkar möjligheterna för barnen att ha nära kontakt med sin förälder (Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd, 2022). Med frihetsberövad avses enligt Åklagarmyndigheten (u.å) att en individ lagstadsat, är berövad på sin frihet genom exempelvis anhållning, häktning eller blir dömd till fängelsestraff. Studien utgår från frihetsberövade föräldrar, vilket avser föräldrar som avtjänar ett längre fängelsestraff eller sitter häktade under längre tid.

Årligen lagförs enligt barnrättsorganisationen Bufff (u.å) cirka 100 000 vuxna individer i Sverige, vilket får som konsekvens att minst 160 000 barn har en eller två föräldrar som döms för brott. Enligt Socialstyrelsen (2018) har 8000-10 000 barn i Sverige årligen en förälder som dömts för brott och befinner sig i fängelse. Om frivården räknas in beräknas antalet barn vars ena förälder är frihetsberövad, överstiga 30 000 i antal. Antalet barn med en frihetsberövad förälder har enligt Dobbie, Grönqvist, Niknami, Palme och Priks (2019) varit relativt oföränderligt i Sverige under flera år. Utifrån ett globalt perspektiv har dock antalet ökat i många andra länder, däribland i USA där antalet barn vars pappa avtjänar fängelsestraff har fördubblats under de senaste 25 åren. Axelson, Kelleher, Chisolm och Boch (2020) beskriver att över 5 miljoner barn, vilket omfattar 1 av 14 barn, har en förälder som sitter i fängelse. Idag beräknas antalet barn i Europa vars förälder sitter frihetsberövad enligt Bülow (2022) uppgå till närmare 2,1 miljoner barn i antal. Därmed kan konstateras att barn, såväl i Sverige som världen över, drabbas och påverkas av att minst en av föräldrarna är frihetsberövad. Samhället förväntas

således genom sitt övergripande ansvar hjälpa och erbjuda stöd till dessa barn och unga.

1.1.2 Barnens rättigheter utifrån barnkonventionen

20 november år 1989 antog svenska staten Förenta Nationernas konvention om barnets rättigheter, *Barnkonventionen*. Från 1 januari 2020 gäller konventionen som rättsligt bindande dokument och som svensk lag (SFS 2018:1197). Ur ett globalt perspektiv är barnkonventionen den konvention som de flesta av världens länder har skrivit under, där Sverige var ett av de första länderna att ansluta sig. Idag har alla världens länder förutom USA skrivit under konventionen, varav 94 av dessa har valt att införa barnkonventionen som lag (Plan International, u.å).

Barnkonventionens 54 artiklar innehåller bestämmelser för att garantera att barns mänskliga rättigheter tillvaratas och efterlevs, samt ska stärka barnens individuella position och ställning i samhället. Barn ska nu, enligt konventionen, betraktas som självständiga individer med egen röst och med egna rättigheter, vilket myndigheter är skyldiga att beakta. Genom konventionens införande ska barnets bästa vara den centrala utgångspunkten i arbetet med barn, samt möjliggöra att barns rättssäkerhet i stort stärks och tas i större beaktning än vad som tidigare gjorts (Unicef, 2020). Barn definieras utifrån barnkonventionens första artikel (SFS 2018:1197) som individer under 18 år. I följande studie kommer definitionen av barn vara i likhet med barnkonventionens definition.

I barnkonventionens nionde artikel (SFS 2018:1197) beskrivs att barn har rätt att inte skiljas från sina föräldrar, förutom i de undantagsfall då det kan anses vara nödvändigt med hänsyn till barnets bästa. Ett sådant undantagsfall kan vara då föräldern är frihetsberövad då denne begått brott. Barnkonventionen framhäver att barn vars ena eller båda föräldrar är frihetsberövade på grund av brott, har samma rättigheter utifrån barnkonventionen som de barn vars föräldrar inte är frihetsberövade. I barnkonventionen framhävs barns rätt att upprätthålla kontakten med den frihetsberövade förälder, dock finns ingen motsvarande lagstadgad rättighet för den frihetsberövade föräldern att träffa sitt barn (Barnombudsmannen, 2018).

Socialstyrelsen (2018) beskriver att barnkonventionen är en central del i det stöd som barnen kan vara i behov av när de har frihetsberövade föräldrar. Mest centralt

är barnkonventionens tredje artikel (SFS 2018:1197) som beskriver att barnets bästa ska vara huvudfokus när det gäller instaser för barn. Trots barnkonventionens införande finns brister både i lagstiftning och i praxis gällande barnets bästa och i vilken utsträckning detta efterlevs i praktiken. Flera dokumenterade fall visar att principen om barnets bästa, samt rätten att komma till tals, inte tillämpas vid exempelvis utredningar inom socialtjänsten. I de fall barnen fått göra sin röst hörd har barnets bästa ändå inte beaktats, vilket fått som konsekvens att barnens rättigheter har kränkts (Unicef, 2020).

1.1.3 Myndigheternas ansvar och barnkonventionens uttryck

Socialtjänsten har utifrån socialtjänstlagen (SFS 2001:453) övergripande lagstadgad skyldighet att ansvara för att enskilda får den hjälp och det stöd de är i behov av. I 5 kapitlet 1 § i socialtjänstlagen framgår att socialnämnden i varje kommun har det yttersta ansvaret för barn- och unga och att de ska växa upp under trygga och goda livsförhållanden. Barn vars förälder blir frihetsberövade på grund av brott löper, enligt Socialstyrelsen (2018), större risk att ta skada. För de yrkesverksamma och de myndigheter som kan tänkas möta dessa barn har de en lagstadgad skyldighet utifrån 5 kapitlets 1a § i socialtjänstlagen, att anmäla till socialtjänsten om de får kännedom om sådana livsförhållanden som kan tyda på att ett barn far illa. När föräldern blir frihetsberövad på grund av brott, har Kriminalvården som myndighet således skyldighet att anmäla till socialtjänsten om misstanke föreligger att ett barn far illa av att föräldern frihetsberövas (Socialstyrelsen 2018). Enligt Buffé (u.å) är det långt ifrån alla barn vars förälder är frihetsberövad som får kontakt och stöd från socialtjänsten. En möjlig anledning kan vara att familjen har bristande förtroende för samhällets myndigheter, eller att skam och skuld gör att anhöriga inte vågar söka hjälp hos socialtjänsten. Den främsta anledningen som lyfts fram är att dessa barn vars förälder är frihetsberövad, inte kommer till socialtjänstens kännedom varpå hjälp och stöd inte kan erbjudas.

1.2 Problemformulering

Barn med frihetsberövade föräldrar är en socialt utsatt samhällsgrupp, vilka trots sin utsatthet är en samhällsgrupp som ofta bortprioriteras av samhällets myndigheter (Navrátilová, Navrátil, Smutná & Punová, 2023): Leeson & Morgan, 2014): Bülow,

2022). Redan för 25 år sedan beskrevs att barn med frihetsberövade föräldrar anses vara en utsatt samhällsgrupp och har specifika behov som behöver uppmärksammas (Seymour, 1998). Än idag visar studier (Navrátilová et al. 2023); Bülow 2022) att barn med frihetsberövade föräldrar fortfarande är en utsatt grupp i samhället som inte prioriteras av sociala myndigheter. Trots införande av barnkonventionen i svensk lagstiftning och trots socialtjänstens lagstadgade skyldighet att hjälpa dessa barn, brister stödet från samhället och socialtjänsten gentemot barnen. Tärnfalk och Alm (2019) konstaterar att barnkonventionens införlivande i svensk lag medför att det finns ytterligare behov av personalutbildningar och mer klientnära arbete, samt att det behöver införas nationella riktlinjer för att socialsekreterare ska kunna göra korrekta bedömningar av barnets bästa. Att socialtjänsten behöver mer kunskap bekräftas av Bülow (2022) som redogör för att det ligger ett åliggande på staten att se till att socialtjänsten får relevant utbildning för att yrkesverksamma ska kunna se till barnens behov.

Leviner (2018) redogör för att barnkonventionens inkorporering som svensk lag, resulterat i att barns rättigheter nu prioriterats i större utsträckning än vad som tidigare gjorts innan dess införande. Sverige har i internationella sammanhang uppmärksammat för sitt förverkligande av barns ökade rättigheter. Dock framkommer brister när det kommer till hur barnkonventionen översätts i praktiken både i Sverige men även i internationell kontext. Osäkerhet kring barnkonventionens inkorporerade grundar sig i idéer kring att det inte tydligt framkommer vilka rättigheter som avses kring barns rättigheter samt att det inte finns tillräckligt lagstadgat stöd om hur barnets rättigheter bäst ska uppfyllas. Översättning är ett teoretiskt begrepp inom den institutionella organisationsteorin, vilket syftar till att förklara och förstå organisatoriska förändringar inom organisationen (Czarniawska & Joerges 2011).

Lundy, Kilkelly och Byrne (2013) menar vidare att det inte finns ett ensidigt sätt att översätta och tillämpa barnkonventionen i praktiken, utan varje konventionsstat måste hitta ett eget tillvägagångssätt för att tillämpa barnkonventionen och för att barns rättigheter ska tillgodoses. Även Vamstad (2016) redogör för att själva inkorporerandet av barnkonventionen inte utgör någon större skillnad i praktiken. Det visar sig genom att de länder som har inkorporerat och implementerat barnkonventionen inte har en bevisad bättre situation kring att tillgodose barns rättigheter i jämförelse med de länder som inte inkorporerat konventionen.

1.3 Relevans för socialt arbete

En central del av barnkonventionen är barnets bästa (SFS 2018:1197), vilket innebär att vid alla åtgärder som rör barn ska barnets bästa beaktas. Trots barnkonventionens definition av barnets bästa, anses begreppet enligt Leviner (2011) vara otydligt och diffust i praktiken. Att översätta något diffust och otydligt är svårare att översätta i praktiken än begrepp som är tydliga och konkreta. Då barnets bästa är en central del i barnkonventionen kan det anses vara relevant för socialt arbete att undersöka eventuella svårigheter med översättningsprocessen från barnkonventionen till svensk lagstiftning. Det vetenskapliga problem studien avser att undersöka är de eventuella svårigheter som kan uppstå vid barnkonventionens översättning i praktiken samt i arbetet med barn vars föräldrar är frihetsberövade. Genom att undersöka översättningsprocessen av barnkonventionen kan studien bidra med att fylla kunskapsluckan gällande varför barn med frihetsberövade föräldrar fortfarande anses vara en utsatt grupp som erhåller bristande stöd från samhällets myndigheter, detta trots att barnkonventionens införande i lagstiftningen betonar barns stärkta rättigheter. Vidare bidrar studien med att öka förståelsen kring hur översättningsprocesser kan påverka det sociala arbetet även i andra kontexter än endast rörande barnkonventionens översättning i förhållande till barn med frihetsberövande föräldrar.

1.4 Syfte och frågeställningar

Syftet med studien är att undersöka socialsekreterares uppfattningar kring arbetet med barn med frihetsberövade föräldrar, för att skapa djupare förståelse för förutsättningarna att översätta barnkonventionen i socialtjänstens arbete med barn med dessa barn.

De frågeställningar som studien avser att besvara lyder följande:

- Hur översätts barnkonventionen vid socialsekreterares arbete med barn vars förälder är frihetsberövad?
- Vilka utmaningar och möjligheter ser socialsekreterare med att översätta barnkonventionen vid sitt arbete med barn vars förälder är frihetsberövad?
- Vilka förutsättningar anser socialsekreterare krävs för att översätta barnkonventionen vid sitt arbete med barn vars förälder är frihetsberövad?

1.5 Avgränsningar

Studien avgränsar sig till att endast undersöka socialsekreterare som arbetar inom utredning vid barn- och familj och deras upplevelser av arbetet med målgruppen. Det perspektiv som tas i beaktning är socialsekreterarnas subjektiva upplevelser på barnkonventionens översättning.

2. Tidigare forskning

I följande kapitel presenteras nationell och internationell forskning av relevans för studiens syfte utifrån följande underrubriker: *en bortprioriterad samhällsgrupp, barnkonventionens inkorporering i lagstiftningen samt frihetsberövade föräldrar. en riskfaktor för barnets hälsa?* De databaser som användes för att hitta den vetenskapliga forskningen var SwePub, Social Service Abstract samt OneSearch. Sökorden som användes var genom kombinationer av följande begrepp: child, parent, prison, incarcerated, incarceration, support, social service, parental imprisonment, criminal, child support, imprisonment, children rights convention problems, Convention on the rights of the child, social work samt integrate Convention on the rights of the child.

2.1 En bortprioriterad samhällsgrupp

Följande avsnitt redogör för forskning som anses relevant för att beskriva myndigheternas ansvar och arbete samt varför dessa barn erhåller ett bristande stöd från myndigheterna. Då barnkonventionen är en internationell överenskommelse är forskning även utanför svensk kontext central för ett bredare perspektiv och för att undersöka hur även andra länder översätter konventionen. Dock bör medvetenhet finnas kring att länder arbetar olika med barnskydd.

Navrátilová et al. (2023) framför att den tjeckiska socialpolitiken anser barnskydd vara centralt, samtidigt som barnen med frihetsberövade föräldrar har behov som inte synliggörs. Barn som har frihetsberövade föräldrar har inte fått sina behov tillgodosedda och den nationella lagstiftningen har inte förankrat något stöd för dessa barn. Samtidigt belyser Leeson och Morgan (2014) att barn med frihetsberövade föräldrar har behov att få stöttning från sociala myndigheter och social omsorg. Deras studie belyser också att stödet är något som det sparas in på då det finns krav på myndigheterna att använda budgeten rätt, vilket resulterar i att barnen anses vara en grupp som inte är prioriterad av myndigheterna.

Navrátilová et al. (2023) menar att socialsekreterare och andra hjälporganisationer har bemött barnen med frihetsberövade föräldrar utan ett systematiskt hanterande. Forskarna har kommit fram till att de har undersökt vilka behov som finns hos barn

med frihetsberövade föräldrar vilket visar att fokus behöver ligga på flera delar. Dock beskriver Leeson och Morgan (2014) att barn vars förälder är frihetsberövad inte kändes till av myndigheter om de inte fanns i myndigheternas system för barnskydd sedan innan. I likhet med resonemanget om att myndigheterna inte kände till dessa barn resonerar Bülow (2022) för att barn med en förälder i fängelse ses som bortglömda offer.

Leviner (2014) beskriver att samhällets ansvar för att skydda barn, mot både brott och förtryck som barnkonventionen beskriver, medför komplicerade frågor. Frågorna handlar om vilka rättigheter barn och föräldrar har samt vilket ansvar myndigheterna har och när de ska agera. Författaren menar att det finns svagheter i rättssystemet gällande när och hur myndigheterna ska vidta åtgärder. Svagheter har i sin tur visat sig påverka genom att det finns en rättsosäkerhet gällande familjer som blir aktuella för socialtjänsten. I likhet med Leeson och Morgans (2014) resonemang om myndigheternas bristande kännedom om barnen, beskriver Leviner (2014) att det finns en lagstadgad frivillighet i socialtjänstens insatser. Frivilligheten kan stoppa de utsatta barnen genom att de inte uppmärksammas för barnskydd samt att de inte erhåller det rättighetsbärande stödet.

2.2 Barnkonventionens inkorporering i lagstiftningen

Följande forskning anses relevant med hänsyn till att den redogör för för- och nackdelar som inkorporeringen av barnkonventionen har medfört sedan dess inkorporering i svensk lagstiftning. Genom att forskningen presenterar för- och nackdelar med konventionen är den relevant i relation till studiens frågeställningar rörande utmaningar och möjligheter.

Vamstad (2016) betonar att fördelar och nackdelar inkorporerandet av barnkonventionen medför är endast principiella och beroende av hur yrkesverksamma arbetat med själva konventionen. Vidare beskrivs att fördelar med inkorporeringen av barnkonventionen exempelvis kan vara att yrkesverksamma inom privat och offentlig sektor får ett långtgående samhälleligt ansvar i förhållande till konventionen. I relation till att de yrkesverksamma som nu har lagstadgad skyldighet att förhålla sig till barnens rättigheter, gynnas barnen av att de nu synliggörs som rättighetsbärare med ökad ställning i samhället. I likhet med

Vamstads (2016) resonemang beskriver Lundy, Kilkelly och Byrne (2013) att länder som implementerat barnkonventionen i lagstiftning fick ökad förståelse kring att barnets rättigheter skulle stärkas och skyddas. I länder som implementerat barnkonventionen med ökad juridisk status, medfördes att både rättsliga och icke rättsliga insatser förbättrades för barnet. Leviner (2018) bekräftar detta genom en redogörelse kring att barnkonventionens upprättande och inkorporering gynnar både enskilda barn, som samhället i stort. Författaren menar att fokus bör ligga på att skapa bredare översikt i relation till barns livsförhållanden i Sverige och hur barnens rättigheter kan tillgodoses på nationell nivå, snarare än att fokus ska vara på att rakt av inkorporera konventionen i lagstiftning. Det bör tydliggöras på strukturell nivå vad konventionen avser att uppnå samt hur detta bäst ska ske. Dock krävs mer omfattande politiskt ansvarstagande för att barnens rättigheter och livsvillkor ska stärkas och detta oavsett barnkonventionens juridiska status.

En nackdel Vamstad (2016) beskriver är att inkorporeringen av konventionen medför att yrkesverksamma måste anpassa sitt arbete ytterligare efter rättspraxis och lagstiftning. Även Leviner (2018) redogör för att inkorporeringen av barnkonventionen kan skapa svårigheter, då implementeringen av konventionen kan leda till att det politiska ansvarstagandet faller bort och att inkorporeringen ses som en enskild lösning på problemet. Vamstad (2016) beskriver att inkorporeringen som svensk lag inte får en avgörande betydelse för varken konventionens ställning i lagstiftning eller för barnens rättigheter. Länderna som inkorporerat barnkonventionen har inte bevisat bättre situation att tillgodose barns rättigheter i jämförelse med länder som inte inkorporerat konventionen. Dock bör uppmärksammas att inkorporeringen av barnkonventionen inte har lett till att barnens rättigheter hindrats eller givits negativa effekter.

Leviner (2011) beskriver att det finns rättsliga frågor gällande vad socialtjänstens skyldigheter gällande barnskydd och vilka möjliga lagliga åtgärder som finns för socialtjänsten för att säkerställa en trygg hemmiljö för barnen. Författaren menar att utformningen av barnets bästa kan vara diffus, att socialtjänsten inte innehar rätt kunskap för att utreda vad barnets bästa innebär, samt att konventionen kan strida mot vad föräldrarna anser är bäst för barnet och föräldrarnas rättigheter över sina barn. Leviner (2018) beskriver att det inte tydligt framkommer vad inkorporering av barnkonventionen medför. Trots att konventionen ska gälla som svensk lag, kan införandet av barnkonventionen som lagstiftning utgöra hinder och problem i

praktiken, då det inte tydligt framgår vad konventionen erbjuder eller vad som ska uppnås med den. Genom barnkonventionen har barns rättigheter stärkts och prioriteras mer än tidigare, då barnen nu ses som rättighetsbärare. Då barnkonventionen upprättades för över 30 år sedan, bör dock problematiseras att mycket har hänt sedan dess upprättande vilket kan påverka hur vi fortsatt ser på barn och deras rättigheter. Lundy, Kilkelly och Byrnes (2013) visar dock att barnen fortsatt betraktades som föremål för socialtjänsten samt mer utsatta. Dessa barn var fortsatt utsatta i jämförelse med andra barn i samma ålder oberoende av vad som gjorts för att inkorporera barnkonventionen.

2.3 Frihetsberövade föräldrar, en riskfaktor för barns bästa?

Forskningen detta avsnitt lyfter fram anses relevant för studien då de gemensamt belyser att och hur ett barn påverkas negativt av föräldrarnas frihetsberövande. I förhållande till studien blir forskningen relevant då en förståelse för barnens problematik och påverkan av en förälders frihetsberövande, kräver en förståelse kring hur barnkonventionens översätts och tillämpas i arbetet med målgruppen. Vidare bidrar en förståelse av barnens situation och problematik till en djupare förståelse för förutsättningarna att översätta barnkonventionen i socialtjänstens arbete med barnen.

I den befintliga forskningen finns studier som bekräftar hur barn till frihetsberövade föräldrar, i flera avseenden, utgör en utsatt målgrupp. Seymour (1998) beskriver att barn som växer upp med en frihetsberövad förälder är utsatta barn som möter specifika svårigheter. Författaren betonar att alla barn påverkas olika av att ha en frihetsberövad förälder. Axelson et al. (2020) lyfter i sin studie fram att barn med en förälder i fängelse löper större risk att utveckla sämre hälsa samt sämre social och ekonomisk status. Dessa barn hade ökad risk att utveckla missbruk samt hade sämre psykiskt mående såväl under sin barndomstid som vid vuxen ålder. Även Nylander, Källström och Hellfeldt (2018) redogör för sociala och psykiska konsekvenser för barnet till följd av föräldrarnas frihetsberövande. Författarna lyfter fram att barnen ofta utsattes för mobbning samt ofta placerades i specialklass på grund av intellektuella svårigheter. Barn vars föräldrar satt i fängelse, läste sällan eftergymnasial utbildning. Ytterligare psykiska konsekvenser för barnen var att de

vid ung ålder utvecklade psykiska sjukdomar samt var suicidala och deprimerade i större utsträckning än de barn som växt upp utan en frihetsberövad förälder. Vidare kunde barnens uppväxt försämras när en förälder suttit i fängelse, då frihetsberövandet ofta resulterade i instabilitet inom hushållet, både i form av sämre boende samt instabilitet inom familjen. I likhet med Axelsons et al. resonemang (2020) beskriver Nylander et al. (2018) att barn som haft en frihetsberövad förälder inte kände sig lika omtyckta under sin uppväxt som de barn vars föräldrar inte var frihetsberövade. Vidare hade barnen ofta sämre kontakt med sina föräldrar i deras vuxna liv.

Tasca, Turanovic, White och Rodriguez (2014) beskriver i sin tur att barn vars förälder är frihetsberövad betraktas som en särskilt utsatt grupp i samhället. Barn är i behov av nära kontakt med sina föräldrar, både utifrån möjligheter till anknytning och livsutveckling men även utifrån att barnen befinner sig i beroendeställning till sina föräldrar. Enligt Dobbie et al. (2019) kan barn som har en förälder i fängelse komma att påverkas av deras barndom genom att de blir kriminella, arbetslösa samt får lägre betyg i skolan. Nylander et al. (2018) redogör för ytterligare konsekvenser för barn som växt upp med en förälder i fängelse. De barn som hade förälder som satt i fängelse under sin barndom påverkades även i vuxen ålder då barnen hade svårt att nå högre utbildningsnivå, löpte större risk att utveckla depression, få suicidtankar samt behöva psykiatrisk hjälp för sitt mående.

3. Teori

I detta kapitel presenteras studiens teoretiska utgångspunkter, vilket baseras på institutionell organisationsteori. Vidare kommer studien fokusera på organisatorisk översättning som teoretiskt begrepp, vilket härstammar från den institutionella teorin.

3.1 Institutionell organisationsteori

Institutionell organisationsteori utgår från hur organisationers handlande följer givna formella och informella normer och regler. Organisationer antas påverkas av andra organisationer och sin omgivning, även om organisationen också själv påverkar omgivningen. Teorin fokuserar på att undersöka hur organisationer förändras samt hur de gradvis utvecklas till en stabil organisation. Inom denna teoribildning betraktas organisationer som rationella enheter, vilka strävar efter att nå önskade målsättningar. För att uppnå dessa målsättningar väljer organisationens medlemmar medvetna val mellan olika medel som finns att tillgå, varpå beslut fattas och genomförs för att målen ska nås. Den organisatoriska verksamheten samt omgivande organisatoriska förändringar planeras och genomförs för att den avsedda målsättningen ska uppnås. Organisationen förhåller sig stabil och förändras och anpassar sig över en längre tid efter de normer och trender som genomsyras från omvärlden. Den institutionella organisationsteorin fokuserar inte i huvudsak på organisationen som helhet utan snarare på delar av organisationen, exempelvis informella arbetsgrupper eller beslutsfattandet. Genom att se organisationer som rationella enheter föreligger ett antagande om att människan är ekonomiskt rationell, vilket innebär att om denne ställs inför flera möjliga val att välja mellan inom organisationen kommer det valet väljas som maximerar den ekonomiska nyttan och som individen tjänar mest på (Eriksson-Zetterquist 2009).

Samhället med dess omgivande organisationer och institutioner har enligt Eriksson, Holgers och Müllern (2013) ett övergripande ansvar att realisera politiska direktiv, vilket medför att dessa ständigt förväntas anpassa sig och förändras efter nya politiska och samhällseliga krav och förväntningar. Organisationer tenderar dock att vilja hålla fast i det bekanta och de inlärdade arbetssätt och förhållningssätt som råder inom organisationen, vilket kan motstrida de politiska direktiv och förväntningar som föreligger.

3.1.1 Organisatorisk översättning

Den institutionella organisationsteorin innefattas av flera olika teoretiska begrepp. Ett sådant teoretiskt begrepp är organisatorisk översättning, vilket kommer att tillämpas i föreliggande analysprocess.

Organisatorisk översättning syftar till att förklara och förstå organisatoriska förändringar. Begreppet bygger på hur översättning kan förstås i förhållande till införlivande och begreppsliggörande av samhällets krav, förväntningar och idéer. Översättningen kan förstås som en process där dessa krav, förväntningar och idéer växelvis och kontinuerligt sprids och påverkar organisationen. Genom att idéer från samhället transporteras till annan plats eller organisation, översätts de till nya idéer eller handlingar vilket leder till en organisatorisk förändring. Hur idéer översätts och skapar förändring i organisationen är beroende av det sammanhang som översättningen sker i, det vill säga de dominerande normer, värderingar och fördomar som råder inom organisationen (Czarniawska & Joerges 2011). Den organisatoriska översättningsteorin kan förstås utifrån olika nivåer, vilket möjliggör beskrivning av hur globala idéer kan översättas till organisationer på lokal nivå (Czarniawska & Sevón 1996). Översättningbegreppet innefattar olika aktörers perspektiv på spridningar av idéer, samt gör det möjligt att tolka och förändra de idéer som sprids (Johansson, 2006). Eriksson, Holgers och Müllern (2013) redogör för att organisationers invanda arbetssätt kan kollidera med politiska krav och normer, vilket kan leda till att översättningsproblem uppstår. De politiska kraven och förväntningarna kan påverka organisationer och institutioner, genom att dessa möter krav vilket kräver att de översätter nya arbetssätt i praktiken.

3.2 Teoretisk tillämpning

I relation till studien kan den institutionella organisationsteorin i likhet med Eriksson-Zetterquist (2009) bidra med en förståelse om i vilken utsträckning organisationen och dess medlemmar, i detta fall de yrkesverksamma socialsekreterarna, strävar efter att nå den önskade målsättningen. Målsättningen som avses är för denna studie införandet och implementeringen av barnkonventionen, dvs samt hur konventionen översätts i det sociala arbetet. Teorin kan bidra med att undersöka hur organisationen förändrats och anpassats på sikt efter barnkonventionens införande, samt hur införandet påverkar förutsättningarna

att översätta barnkonventionen i socialtjänstens arbete. Vidare kan den institutionella teorin anses tillämpbar för studien då teorin fokuserar på en del av organisationen snarare än dess helhet, vilket för denna studie innebär ett riktat fokus på socialsekreterarna och deras arbete med barnkonventionen.

Czarniawska & Joerges (2011) redogörelse om organisatorisk översättning, kan förstås utifrån flera olika nivåer och att idéer och normer på global nivå kan översättas till organisationer på lokal nivå. I relation till studien blir organisatorisk översättning relevant genom att vi genom översättning som teoretiskt begrepp kan undersöka hur barnkonventionen som internationell överenskommelse i en global kontext, översätts i det sociala arbetet på den svenska socialtjänsten på lokal nivå. Därmed kan den organisatoriska översättningsteorin bidra med att se hur barnkonventionen införlivats och begreppsliggjorts på lokal nivå. Eriksson, Holgers och Müllern (2013) beskriver vidare hur översättningsproblem kan uppstå när organisationers invanda arbetssätt och normer kolliderar med politiska krav och förväntningar på översättning av nya arbetssätt i praktiken. För studien kan ett sådant exempel ses genom barnkonventionens införande 1 januari 2020, vilket medfört ett lagstadgat krav från politisk nivå att socialtjänsten tillämpar lagen och översätter den i sitt dagliga arbete.

4. Metod

Följande kapitel kommer redogöra för studiens vetenskapsteoretiska ansats och de metodologiska val som gjorts i genomförandet av studien. Kapitlet innefattar även avsnitt som berör studiens kvalitet samt de etiska förhållningssätt som tillämpats för studien. Kapitlet avslutas med en metoddiskussion samt beskrivning av arbetsfördelningen.

4.1 Hermeneutik

Den vetenskapsteoretiska ansats som studien tar utgångspunkt i är hermeneutiken. Hermeneutiken fokuserar på tolkning och förståelse samt hur dessa påverkar varandra i ett konstant samspel, då tolkning förankras i förståelsen. Centralt för hermeneutiken är att redogöra för vad förståelse är och vilka förutsättningar som möjliggör förståelsen. Förståelsen fokuserar på meningsskapande och innebär inlevelse och återskapande av individens inre själliv, för att möjliggöra studier av människans förhållningssätt och uttrycksformer. Förståelsen kring hur individer förhåller och uttrycker sig till sin omgivning samt förståelse för människans inre upplevelser skapar en gemensam upplevelse av det mänskliga livet. Förståelsen tar sin utgångspunkt i den förförståelse vi har, vilket innebär att kontext förstås utifrån den förståelse vi redan bär med oss från andra kontexter och sammanhang. Därmed måste meningsskapandet utgå från den unika meningens sociala dimension och den kontext i form av tid, rum och sociala miljö som föreligger. Inom hermeneutiken betonas att det inte existerar objektiv kunskap eller vetande, utan hur verkligheten beskaffats är beroende av hur forskaren subjektivt betraktar och tolkar verkligheten (Thomassen, 2007).

En utgångspunkt inom hermeneutiken är förförståelsen vilken innebär att forskare redan innan har uppfattningar och förståelse kring fenomenet som studeras. Fenomenet färgas därmed av de förkunskaper, uppfattningar och värderingar forskaren redan bär med sig, vilket påverkar hur forskaren i sin tur tolkar och förstår fenomenet (Forssén & Carlstedt, 2017). Vidare fokuserar hermeneutiken på att växla mellan hur delarna av ett sammanhang kan tolkas och förstås, samtidigt som helheten påverkar tolkningen och förståelsen av de enskilda delarna vilket benämns som den hermeneutiska cirkeln. Tolkningsprocessen ökar förståelsen i en ständig

rörelse och växelverkan mellan delarna och helheten, där tolkningen skapar en enhetlig förståelse vilket påvisar sambandet mellan de separata delarna och den helhet de skapar (Rosberg, 2017).

Valet av en hermeneutisk ansats motiveras utifrån hermeneutikens strävan efter förståelse och meningsskapande, vilket kan relateras till att erhålla förståelse kring studiens forskningssyfte. Datainsamlingen har skett genom intervjuer, vilket gav ett subjektivt resultat då socialsekreterarna bidrog med egna individuella och personliga erfarenheter samt upplevelser. Vidare kan informanternas subjektiva erfarenheter ses som delar vilka bidrar till en större helhet för att erhålla förståelse kring hur barnkonventionen kommer till uttryck i socialtjänstens insatser till dessa barn samt vilka utmaningar socialsekreterare ser med konventionens integrerande i det sociala arbetet. Den information som inhämtas från intervjuerna kommer att bidra med en förståelse som kommer tolkas och sättas i större kontext, vilket därmed bidrar till att hermeneutiken kan anses vara en lämplig vetenskapsteoretisk ansats för studien.

4.2 Genomförande

I genomförandet av föreliggande studie har en kvalitativ ansats anammats. Kvalitativ forskning undersöker människors liv i den levande verkligheten där människor formulerar sig neutralt från forskning. Centralt för den kvalitativa ansatsen är att det kan skildra hur människor tycker och tänker, samt hur de upplever fenomenet. En kvalitativ studie ger en bild av vad människor själva säger om sina liv som inte är baserade på vad forskarna vill ha sagt (Yin, 2013). I kvalitativ forskning läggs vanligtvis fokus på skrivet innehåll istället för ett innehåll med siffror och bygger på en förståelse och ett samspel mellan människor (Bryman, 2018).

För studien valdes en kvalitativ ansats då vi valde att undersöka hur ett mindre antal yrkesverksamma socialsekreterare själva uppfattar deras arbete med barn vars föräldrar är frihetsberövade. Genom kvalitativ ansats kan vi själva höra hur socialsekreterare uppfattar fenomenet. I likhet med den hermeneutiska vetenskapsteoretiska ansatsen vill vi genom kvalitativ ansats inhämta subjektiva och individuella erfarenheter från socialsekreterare för att förstå hur fenomenet upplevs

och tolkas, snarare än att vi vill förklara fenomenet. Gemensamt för den kvalitativa ansatsen och hermeneutiken är att båda lägger vikt vid tolkning och förståelse av ett fenomen samt hur individer upplever fenomenet (Bryman 2018); Thomassen 2007). Då vi ville fokusera på att undersöka ett mindre antal individer snarare än ett mer omfattande antal, kan en kvalitativ ansats anses mer lämplig att använda. Genom kvalitativ ansats ges möjlighet att få en närmare och direkt interaktion och kontakt med informanterna.

4.3 Val av metod

I genomförande av denna studie valdes kvalitativa, semistrukturerade intervjuer som metod. Semistrukturerade intervjuer öppnar upp möjligheter för att kunna välja vid vilket tillfälle under intervjun frågorna ska ställas, vilket kan leda till att forskaren får svar på andra frågor. Det betyder inte att forskaren får en djupare bild om något, men det kan medföra en mångsidig kunskap som innehåller fler omfång än vad forskaren hade fått fram med standardiserade frågor. Semistrukturerade intervjuer ger forskaren möjlighet att öppna upp för följdfrågor i intervjun (Eriksson-Zetterquist & Ahrne, 2015).

För studien valdes metoden semistrukturerade intervjuer, då studien syftar till att undersöka socialsekreterares individuella uppfattningar av barnkonventionens införande och vilka utmaningar detta kan medföra. Intervjuerna genomfördes digitalt, för att möjliggöra att informanterna själva skulle välja en plats de var bekväma på för intervjun. I relation till studiens syfte ger semistrukturerade intervjuer möjlighet att undersöka socialsekreterares subjektiva och individuella uppfattningar och upplevelser, samtidigt som metoden skapar möjlighet att ställa följdfrågor. Därmed blir vi inte låsta till att endast använda standardiserade frågeformulär. Inför studien fanns en medvetenhet kring att frågeställningarna inte skulle ge enhetliga svar, varpå det var av vikt att det fanns möjlighet att ställa följdfrågor för att studiens resultat skulle bli så tillförlitligt och utvecklat som möjligt.

Bryman (2018) beskriver att intervjuguiden ska utformas och struktureras så studiens frågeställningar kan besvaras. Vidare beskriver författaren att det är av vikt att ställa bakgrundsfrågor om informanterna, för att svaren ska kunna sättas i en

större kontext. Studiens intervjuguide upprättades utifrån studiens tre frågeställningar, där vi i intervjuguiden skapade underfrågor till varje frågeställning vi ville söka svar på. Intervjuguiden inleddes med bakgrundsfrågor om informanterna, för att få förståelse för deras intervjusvar. Genom semistrukturerade intervjuers möjlighet att ställa följdfrågor, utformade vi i intervjuguiden möjliga följdfrågor som kunde ställas utifrån informanternas svar.

4.4 Urval

I sökandet efter informanter tillämpades ett målstyrt urval. Ett målstyrt urval handlar om att informanter väljs ut på strategiskt sätt där informanterna väljs ut utifrån den aktuella forskningsfrågan. Vid målstyrt urval väljer forskaren ut exempelvis individer eller organisationer utifrån hur relevanta de är i förhållande till en social kontext. När ett målstyrt urval ska genomföras ska forskaren beakta de kriterier som är centrala för studien, för att rätt informanter ska väljas ut (Bryman, 2018). Ett målstyrt urval tillämpades för att säkerställa att informanterna som deltog i studien skulle besitta rätt kunskap och kompetens för att kunna besvara studiens forskningsfrågor, samt för att studiens resultat ska bli så relevant och trovärdigt som möjligt. De socialsekreterare som deltog i studien skulle därmed uppfylla följande urvalskriterier:

- Arbeta med barn- och familjer vid socialtjänsten i olika kommuner i Sverige
- Ha minst ett års erfarenhet av arbete med barn- och familj inom socialtjänsten
- Besitta yrkesmässiga erfarenheter av att arbeta med barn vars förälder är eller har varit frihetsberövad

4.5 Tillvägagångssätt

4.5.1 Tillvägagångssätt vid datainsamlingen

Urvalsprocessen inleddes med telefonkontakter med enhetschefer eller verksamhetschefer som arbetar med barn- och familj på socialtjänsten. Då vi endast fick kontakt med ett fåtal enhets- och verksamhetschefer via telefon, valde vi att även försöka ta kontakt via mail. I mailet framgick information om studien och ett

informationsbrev (se bilaga 1) som riktade sig till chefen vid verksamheten eller enheten bifogades. Vidare bifogades även ett informationsbrev riktat till socialsekreterarna, liksom en samtyckesblankett (se bilaga 2). Initialt togs kontakt med totalt 37 större kommuner, vilket motiveras med att det troligen fanns större chans att större kommuner arbetade med målgruppen som undersöktes i studien. Nästa steg i urvalsprocessen blev att kontakta ytterligare kommuner, 29 totalt, initialt via telefon och senare via mail i likhet med processens första steg. Vi valde här att även ta kontakt med något mindre kommuner för att öka chanserna att få svar.

De cheferna som svarade på de utskickade mailen meddelade oss via mail vilka socialsekreterare som uppfyllde urvalskriterierna och som vi kunde ta kontakt med. I vissa fall var det även socialsekreterarna som själva tog direktkontakt med oss via mail efter att de fått information från deras chef. När enhetscheferna gav information om vilka socialsekreterare som var relevanta för studien, gjorde vi ett val om vilka socialsekreterare som skulle tillfrågas om medverkan där vi utgick från studiens urvalskriterier då urvalsmetoden för studien är målstyrt urval. Därefter togs kontakt med de socialsekreterare vi ansåg vara lämpligast för studien baserat på urvalskriterierna. Kontakt med socialsekreterare togs via mail där ett informationsbrev samt en samtyckesblankett bifogades (se bilaga 2). I vissa fall hade informanterna redan tagit del av informationsbrevet då cheferna hade vidarebefordrat vårt mail till socialsekreterarna.

Sammanlagt resulterade urvalsprocessen i totalt nio informanter, från sex olika kommuner. Anledningen till att vissa informanter var från samma kommun berodde på att vissa större kommuner hade flera utredningsenheter som arbetade med målgruppen.

4.5.2 Tillvägagångssätt vid intervjuerna

Intervjuerna genomfördes digitalt via Zoom eller via Teams beroende på vad informanterna själva använde i sitt dagliga arbete. Tillsammans med informanten kom vi överens om en dag och tid som passade oss via mail och därefter skickades inbjudningslänk ut till informanten. Anledningen till att intervjuerna genomfördes digitalt var för att det inom tidsramen för studien inte hade varit möjligt för oss att resa längre sträckor för att genomföra intervjuerna fysiskt.

Intervjuerna inleddes med att vi kort informerade om studiens syfte och frågade informanterna om de godkände att vi spelade in intervjun samt tillfrågades om samtycke att delta i studien. Vid intervjuens inledning presenterades informationsbrevet för att tydligt visa att deras identitet beaktades i studien samt hur vi skulle förhålla oss till de etiska kraven som var beskrivna i informationsbrevet. Ett fåtal av informanterna hade mailat samtyckesblanketten som bifogades i informationsbrevet. För att säkerställa att samtycke fanns till att delta i studien, tillfrågades samtliga informanter oavsett om de hade mailat samtyckesblanketten eller inte. Efter att samtycke inhämtats och efter att informanterna godkände att intervjun spelades in, inleddes intervjun vilken följde intervjuguidens mall (se bilaga 3). Intervjun avslutades med att fråga om informanterna skulle vilja ändra eller tillägga något, samt att vi tackade dem för att deras medverkan i studien.

I en kvalitativ intervju är det av vikt att både lyssna till vad informanterna säger och hur de framför det. Därmed blir det avgörande att spela in och transkribera intervjuer för att få med en fullständig redovisning på det som framkommit via intervjuerna och att göra det möjligt att detaljerat analysera det empiriska materialet (Bryman, 2018). Intervjuerna spelades in via våra telefoner via röstmemon där endast rösten hördes. Efter varje intervju transkriberades intervjuerna ordagrant, vilket efter alla intervjuer resulterade i totalt 126 sidor. När transkriberingarna var färdigställda, valdes citat ut från varje intervju vilka hade relevans för studiens syfte och frågeställningar.

4.6 Analysmetod

4.6.1 Innehållsanalys

Analysmetoden som tillämpas i studien är en kvalitativ innehållsanalys, då vi ville granska och jämföra materialet samt genom tolkning sätta det i en större kontext för att skapa förståelse för studiens undersökningsområde. Utifrån studiens syfte vill vi undersöka socialsekreterares individuella uppfattningar av barnkonventionens översättning samt ställa dessa i relation till varandra och utifrån deras svar skapa gemensamma teman för att svara på frågeställningarna. Kvalitativ innehållsanalys baseras på erfarenhetskunskap och tillhör vanligtvis en hermeneutisk vetenskapsteoretiskt paradig, då analysmetoden kan uttryckas på olika tolkningsnivåer. Analysmetoden innebär att tolka och granska textmaterial, vilket i

denna studie är transkriberingar från intervjuer. Inom den kvalitativa innehållsanalysen ses domän, meningsenhet, kondensering, abstraktion, kod, kategori, tolkning och tema som centrala delar. Analysprocessen inleddes med att domäner valdes ut, vilka var de centrala delarna som överensstämde med intervjuguidens frågeområden. Därefter valdes meningsenheter ut, vilka var meningar av texten som var gemensamma utifrån sitt innehåll och sammanhang. Dessa meningsenheter låg till grund för analysen av resultatet. Analysprocessens nästa steg var att kondensera texten, genom att texten gjordes mer lätthanterlig genom att de ofta långa meningsenheterna förkortades men utan att dess väsentliga innehåll försvann. Ett exempel på kondensering av texten, var att vi vid bearbetning av citat tog bort utfyllnadsord som störde citaten men utan att det centrala innehållet påverkades. Därefter abstraherades texten, vilket innebär att innehållet lyfts fram och omskrivs till koder som sedan resulterar i kategorier och teman. Koder är etiketter på meningsenheter som kortfattat beskriver innehållet, medan kategorier består av flera koder med liknande innehåll. Teman skapas i sin tur av att det underliggande latenta innehållet i kategorier sammanfogas (Lundman & Hällgren-Graneheim, 2017).

Skillnader och likheter mellan mönster i ett textinnehåll uttrycks i en kvalitativ innehållsanalys, i kategorier och teman på olika tolkningsnivåer. Varje textinnehåll innehåller ett manifest innehåll, vilket är det självklara textinnehållet som manifesteras på beskrivande nivå genom kategorierna. Varje textinnehåll innehåller även ett latent innehåll som innebär det underliggande och otydliga budskapet med innehållet, vilket uttrycks på en tolkande nivå genom teman. Vi valde att färgkoda gemensamma koder från det transkriberade materialet för att kunna jämföra och få fram gemensamma teman i innehållet. För att se exempel på analysens tillvägagångssätt, se bilaga 4.

4.6.2 Abduktion

En abduktiv ansats innebär dels en opartisk textanalys som är baserad på människors subjektiva berättelser om sina upplevelser, samt dels en analys där forskaren helt utgår från en utarbetad mall eller kodningsschema baserad på en modell eller teori. Den abduktiva ansatsen utgår därmed från en växelvis rörelse mellan konkreta subjektiva erfarenheter och teoretisk förståelse, vilket möjliggör att

forskaren kan integrera ett tydligare mönster med djupare förståelse för ett fenomen (Lundman & Hällgren-Graneheim, 2017).

I studien tillämpas ett abduktivt tänkande då studien bygger på informanternas synsätt om hur de arbetar med barnkonventionen när det gäller barn vars förälder är frihetsberövad. Vi kommer att förklara deras synsätt utifrån den teoretiska förståelse vi innehar genom den institutionella organisationsteorin samt dess översättning.

4.7 Studiens kvalitet

I kvalitativ forskning finns det fyra villkor som ska tas i beaktning för att bedöma om studien är tillförlitlig. De fyra villkoren är trovärdighet, överförbarhet, pålitlighet och en möjlighet att styrka och konfirmera. *Trovärdighet* innebär att studien har genomförts på korrekt sätt, enligt rådande regler och att studiens resultat finns tillgänglig för de som har deltagit i studien. För att säkerställa att forskaren har förstått informationen som informanterna delgett på korrekt sätt ska informanterna ha tillgång till resultaten (Bryman, 2018). För att skapa trovärdighet i vår studie har vi följt de angivna reglerna som finns, genom att informera informanterna om vilka rättigheter de har, informera att deras identitet kommer behandlas med konfidentialitet samt förvaring av materialet. Om informanterna skulle ha efterfrågat att läsa igenom transkriberingen skulle de fått tillgång till den.

Överförbarhet innebär att det som framkommer via kvalitativ forskning är detaljrikt på djupet och fokuserar på egenskaperna som informanterna har gemensamt i den sociala kontext som undersöks. Genom överförbarhet undersöks hur studiens resultat kan användas i en annan miljö, alltså om det går att överföra studiens resultat till en annan kontext (Bryman, 2018). Överförbarheten i vår studie handlar om relevansen för det sociala arbetet och att studien inte ska stanna vid att bara vara relevant för de informanter som har deltagit i vår studie. Resultaten från studien bidrar genom överförbarhet till att vara relevanta och kunna tillämpas även i andra kommuners socialtjänst. Då barnkonventionen är svensk lag och central i arbetet för alla Sveriges socialtjänster, kan kunskapen som studien bidrar med appliceras på flera kommuner än endast de som ingår i studien. Genom att studien utgår från sex olika kommuner kan dessa bidra med hur andra socialtjänster också påverkas av barnkonventionens översättning. Studiens resultat kan även tillämpas i andra myndigheter och verksamheter som kan tänkas möta denna målgrupp.

Pålitlighet innebär att forskaren innehar ett granskande synsätt vilket innebär att alla delar under forskningsstudien ska redovisas, exempelvis urval och hur analysen har genomförts, för att kunna säkerställa att processen har gått till på rätt sätt. När studien börjar bli klar, ska sedan en bedömning göras på huruvida valen som gjorts i studien varit bra eller inte (Bryman 2018). För att skapa pålitlighet i studien har varje del redovisats under egna rubriker där det har beskrivits hur vi har gått tillväga samt vilka val vi som författare har gjort. Under processens gång har kontinuerlig kontakt skett med handledare som har granskat och kritiserat de val som gjorts i studien vilket bidragit till en ökad pålitlighet då studiens kontinuerligt granskats.

Möjlighet att styrka och konfirmera innebär att forskaren ska veta om att det inte går att nå en fullständig neutralitet i samhällsforskning, men att forskaren ska försöka tillförsäkra att forskaren har handlat på etiskt korrekt sätt. Det ska tydligt framgå att forskaren inte har tillämpat några personliga värderingar i studiens resultat (Bryman, 2018). Under en studiens gång har medvetenhet funnits kring dilemmat att förhålla sig objektiv. De undermedvetna fördomar vi bär med oss har inte påverkat studiens process och inga personliga värderingar uttrycktes, då vi under hela processen haft ett kritiskt förhållningssätt.

4.8 Etiska överväganden

När forskning bedrivs måste hänsyn tas till flera faktorer och etiska överväganden, vilket blir avgörande för forskningens värde. Kravet som finns är *individskyddskravet* vilket innebär att personer som är en del av forskningen ska tas i skydd mot att skadas och kränkas (Vetenskapsrådet, 2017). I studien har kravet beaktats genom att intervjufrågorna utformades på ett sätt som inte skulle riskera att skada eller kränka socialsekreterarna. Frågorna vid intervjuerna tänktes nog ut så de inte skulle skada eller kränka socialsekreterarna, samt ställdes med öppen karaktär för att låta informanterna berätta fritt och inte vara låsta vid svarsalternativ.

Ytterligare en central forskningsetisk förpliktelse är kravet på *konfidentialitet*, vilken syftar till att forskaren inte ska föra vidare uppgifter som informanterna fördelat i förtroende samt att informanterna ska skyddas från att obehöriga får del av de framkomna uppgifterna (Vetenskapsrådet, 2017). Konfidentialitetskravet beaktas genom att ingen obehörig får ta del av materialet

såsom transkriberingar och inspelningar från intervjuerna. Uppgifter om informanterna som har framkommit vid intervjun var anonymiserade för utomstående parter, exempelvis när de har sagt namn på kommunen de jobbar i. Informanterna i transkribering och i resultatet har givits fiktiva namn och genomgående i studien har informanterna namngetts som informanter. Därmed har risken att intervju svaren kan härledas till de specifika individerna minimerats, vilket även leder till att individskyddskravet och konfidentialitetskravet har beaktats. I studien har det inte framgått vilken stad eller kommun informanterna jobbar i, utan har endast beskrivits som en kommun i Sverige. På så sätt minimeras risken att informationen från informanterna ska härledas till en specifik individ.

Ytterligare krav som finns är *informationskravet* vilket innebär att forskaren ska informera informanterna om förutsättningar vid intervjun. Informanterna ska informeras om att deltagandet bygger på frivillighet och kan avbryta sitt deltagande (Vetenskapsrådet, 2002). Informationskravet har beaktats genom att informationsbrev har skickats ut till enhetschefer samt informanter, där det tydligt har framgått syftet med studien, genomförandet av intervjun samt vilka rättigheter informanter som intervjuats har. Relaterat till detta har samtyckeskravet tagits i beaktning, vilket innebär att forskaren ska erhålla medgivande från informanterna innan forskningen börjar bedrivas. Samtyckeskravet beaktades i studien genom att en samtyckesblankett skickades ut i samband med utskickandet av informationsbrevet. Av samtyckesblanketten framgick information att deltagandet var frivilligt samt att informanten när som helst kunde avbryta sin medverkan samt att informanten har möjlighet att avböja sitt deltagande under hela forskningsprocessen. *Nyttjandekravet* innebär att uppgifter om informanter bara får användas i forskningssyfte (Vetenskapsrådet, 2002). Nyttjandekravet beaktades genom att insamlad empiri som framkommit vid intervjuerna endast har hanterats av berörda författare av studien, samt att studien endast har hanteras för forskningens ändamål och för att besvara forskningens frågeställningar.

4.9 Metoddiskussion

Tillvägagångssättet inleddes med att det fanns en tanke om att telefonkontakt skulle minska risken att inte få kontakt i tid med enhetscheferna. Vi insåg

snabbt att det inte var optimalt att försöka nå enhetscheferna via telefon, då bara ett fåtal svarade varpå vi beslutade att maila dem vilket resulterade i något bättre svarsfrekvens. Urvalet i studien genomfördes via ett målstyrt urval.

Denna urvalsmetod ansågs mest lämplig för att tillförsäkra oss om att informanterna som deltog i studien hade rätt kompetens och kunskap samt att de uppfyllde urvalskriterierna för studien. Däremot upplevde vi en svårighet i att få kontakt med informanter, då enhetscheferna på de olika socialförvaltningarna inte svarade på varken mail eller i telefon. Med hänsyn till detta hade ett annat typ av urval kunnat varit relevant för studien, exempelvis snöbollsurval vilket Eriksson-Zetterquist och Ahrne (2015) beskriver vara att informanterna kan ge förslag på kollegor som arbetat med samma sak. För att försäkra att informanterna skulle uppfylla urvalskriterierna, valde vi därmed att göra ett målstyrt urval för att själva kunna styra urvalet för studien. Vidare ansåg vi att ett målstyrt urval kunde minska maktsituationen som hade kunnat uppstå om det hade varit chefs ansvar att välja ut informanter. Resultatet av detta skulle kunna vara att socialsekreterarna hade känt sig tvingade att delta i studien då de i så fall hade blivit tillfrågade av sin chef och hamnat i ett maktunderläge.

För studien valdes semistrukturerade intervjuer att användas som datainsamlingsmetod. Vid denna typ av intervjuer har forskaren möjlighet att ställa följdfrågor som kan uppstå vid intervjun samt har möjlighet att hoppa över frågor som informanten redan svarat på eller som utifrån informantens tidigare svar inte längre anses aktuella. Forskningsfrågorna ska inte utformas för specifikt så andra synsätt påverkas (Bryman, 2018). I efterhand kan konstateras att vi utformade frågor för specifikt och istället borde utformat frågor mer generellt. Våra frågor var beroende av varandra och när informanter inte upplevde några utmaningar kunde vi inte ställa frågor om hur utmaningar med barnkonventionen hanteras. Vid några av intervjuerna märkte vi att vi var tvungna att hoppa över de frågor innefattande utmaningar socialsekreterare kunde uppleva med barnkonventionen. Då några av informanterna inte upplevde några utmaningar, blev det därmed inte relevant att fråga om hur de hanterades eller kunde hanteras.

Då vi valde semistrukturerade intervjuer hade vi därmed möjlighet att kunna gå utanför intervjuguiden och anpassa frågorna ytterligare. Svårigheten som

uppstod vid intervjutillfällena var att vi kände trygghet i att kunna förlita oss på intervjuguiden, vilket resulterade i en svårighet att komma på följdfrågor att ställa utifrån informantens svar. En möjlig anledning till detta kan vara vår oerfarenhet att intervjua, samt att vi gick in med förutfattade meningar att det skulle finnas utmaningar med översättningen av barnkonventionen. Vid uppsatsens inledande fas planerade vi att genom en frågeställning undersöka hur socialsekreterare hanterar utmaningar med barnkonventionen. Efter samtliga intervjuer upplevde vi dock att denna frågeställning inte kunde besvaras då några av informanterna inte upplevde några utmaningar alls. Vi valde därmed att omformulera frågeställningen utifrån de frågor intervjuguiden utgick från och som tillämpades vid intervjutillfällena.

Efter att intervjuerna genomförts med åtta informanter, var upplevelserna att inte tillräcklig talrik data för studiens resultat och analys inhämtats. Utifrån Eriksson-Zetterquist och Ahrnes resonemang (2015) gällande att intervjuer med sex till åtta personer bidrar det med en säkerhet kring att materialet inte kommer att spegla informanternas personliga tyckande. Vidare kan ytterligare informanter bidra med en säkerhet då det går att göra ytterligare jämförelser. Vi valde därmed att genomföra ytterligare en intervju för att minimera risken att resultatet speglar personligt tyckande samt individuella åsikter. Vidare upplevde vi att en extra intervju bidrog till större helhetssyn på studiens undersökningsområde. Genom en extra intervju ansåg vi att vi med större sannolikhet kunde redovisa ett relevant och tillförlitligt resultat samt att vi kunde stärka studiens resonemang ytterligare.

Eriksson-Zetterquist och Ahrne (2015) beskriver att intervjuer kan ta mellan 20 minuter till flera timmar. Våra intervjuer beräknades inledningsvis ta 45-60 minuter, men under intervjuprocessens gång beräknades de snarare uppgå till 30-40 minuter. Intervjuerna genomfördes digitalt då det inte fanns möjlighet inom tidsramen för studien att genomföra intervjuer fysiskt. Genom digitala intervjuer hade informanterna möjlighet att själva välja en plats de var bekväma på, vilket synliggjordes genom att en informant valde att genomföra intervjun hemifrån. En svårighet som kunde tänkas uppstå vid digitala intervjuer är att olika kommuner och verksamheter använder olika digitala plattformar i sitt arbete. Detta beaktades dock genom att vi vid den initiala kontakten med informanten, tillfrågade dem om de föredrog att använda Zoom eller Teams.

Utifrån deras svar valde vi att anpassa oss att använda den digitala plattformen som passade informanten bäst. Under processen fanns medvetenheten kring de tekniska risker och problem Fox och McEwan (2017) redogör för kan uppstå vid digitala intervjuer, då sådana problem kan leda till en försvagad interaktion mellan de olika parterna. En teknisk svårighet som uppstod vid några intervjutillfällen var att vi och informanterna ibland talade i mun på varandra eller att vi inte hörde vad den andra parten. Vidare upplevde vi att de digitala intervjuerna inte bidrog till det naturliga samtalsklimat som kan uppstå vid fysiska intervjuer, då det exempelvis inte föll sig lika naturligt att småprata innan intervjun. När intervjuerna genomfördes satt vi på avskild plats för att minska risken att någon skulle höra eller se informanten för att beakta dennes anonymitet, vilket beaktades genom att vi placerade oss i ett avskilt rum med datorn riktad så att ingen obehörig kunde se datorskärmen. Utifrån ett kritiskt förhållningssätt bör dock tydliggöras att det inte hade gått att säkerställa att ingen såg eller hörde intervjun även om intervjun genomfördes fysiskt.

För studien valdes en hermeneutisk ansats då vi genomgående kunde se tydliga kopplingar mellan ansatsen och de val vi gjorde under processen. Då vi måste förhålla oss till en viss ordgräns, har vi därmed valt att applicera hermeneutiken på de delar i analysen där den anses mest framträdande. En konsekvens blev därmed att vi inte kunde ge utförliga resonemang i förhållande till ansatsen.

4.10 Arbetsfördelning

I studien har arbetsfördelningen varit jämlig mellan båda författarna. Vissa delar delades upp för att optimera tiden och för att effektivisera arbetsprocessen. Samtliga delar är genomarbetade av båda författarna samt gemensamma diskussioner har förts flitigt och kontinuerligt under hela arbetsprocessen, för att säkerställa att båda är eniga om studiens innehåll. Vid genomförandet av intervjuerna var båda delaktiga, där båda ställde frågor utifrån intervjuguiden samt där båda hade möjlighet att ställa följdfrågor. Efter intervjuerna delade vi upp att transkribera intervjuerna, men båda lyssnade igenom inspelningar och läste igenom de färdiga transkriberingarna.

5. Resultat och analys

I följande kapitel presenteras studiens resultat och analys utifrån de tre teman som identifierades i analysprocessen: översättning - en utmanande självklarhet, översättning - en utmanande möjlighet, organisationen - en förutsättning för översättning. Resultatet analyseras och jämförs med den institutionella organisationsteorin och översättning, samt med tidigare forskning.

5.1 Bakgrund om informanterna

Samtliga informanter studien utgår från arbetar med utredning inom barn och familj på socialtjänsten vid olika kommuner i Sverige. I tabellen nedan redovisas informanternas yrkesmässiga erfarenhet av arbete som socialsekreterare.

Erfarenhet	Antal informanter
Under 5 år	3
5 - 10 år	1
Över 10 år	5

5.2 Översättning - en utmanande självklarhet

5.2.1 En svåridentifierad målgrupp

Gemensamt för informanterna är deras beskrivning av hur barnkonventionens översättning dels var en självklarhet men också på många sätt en utmanande sådan gällande socialsekreterares arbete med översättning av barnkonventionen med barn vars förälder är frihetsberövad. Flera informanter beskriver att det är en stor utmaning i att få kontakt med de barn som har frihetsberövade föräldrar samt att det inte är vanligt förekommande att dessa barn kommer till socialtjänstens kännedom. Informant 1 gav uttryck för detta på följande sätt:

“... utan den största utmaningen är väl egentligen att socialtjänsten ska få kontakt med de här barnen”

I de fall socialtjänsten fick kännedom om att ett barn hade en frihetsberövad förälder var det enligt informanterna vanligt förekommande att den andra föräldern till barnet uppsökte socialtjänsten och själva efterfrågade hjälp eller stöd. I likhet med Nylanders et al. (2018) resonemang gällande att ena föräldrarnas frihetsberövande kunde resultera i försämrade boende och inkomst samt instabilitet inom hushållet och familjen, vilket kan ses i likhet med informanternas redogörelse avseende att ena föräldrarnas frihetsberövande påverkar hela familjen. Informanternas utsagor talar därmed för att socialtjänsten fick kännedom om barnen genom att det inkom ansökningar rörande framförallt försörjningsstöd, då föräldern som inte var frihetsberövad hade svårt att försörja familjen på egen hand efter den andra föräldrarnas frihetsberövande.

Detta gav informant 1 uttryck för på följande sätt:

“... eller ansökningar, så om vi säger att vi har två föräldrar och ett barn som bor tillsammans och den ene då ska börja avtjäna ett fängelsestraff så påverkas ju hela familjens ekonomi och då kan det ju vara så att familjen ansöker om försörjningsstöd. Då kommer det till socialtjänstens kännedom på det viset att en utav föräldrarna kan inte försörja familjen för tillfället”

Utöver ansökningar kring försörjningsstöd kunde socialtjänsten även få kännedom om att barn hade en frihetsberövad förälder om det förelåg brottsmisstanke eller dom mot föräldern som omfattade att brottet var riktat mot barnen eller andra föräldern. Om föräldern hade begått brott av annan art blev inte socialtjänsten automatiskt underrättade om att ett barn hade en frihetsberövad förälder.

“Om det kommer till min kännedom? Oftast om det är ett brott riktat i nära relation eller mot barn då kommer det till min kännedom om en förälder skulle till exempel ett narkotikabrott det blir inte per automatik att det kommer till min kännedom” - Informant 4

Barn med frihetsberövade föräldrar beskrevs i varierande omfattning av informanterna. Några beskrev målgruppen som några procent och andra beskrev det som några ärenden per år. Gemensamt för alla informanterna i studien var dock att de upplevde att det i deras arbete inte var vanligt förekommande att barn hade frihetsberövade föräldrar samt att det inte var vanligt förekommande att dessa barn kom till socialtjänstens kännedom.

“Jag tänker att det är fler föräldrar som sitter frihetsberövade på ett eller annat sätt men som inte kommer till socialtjänstens kännedom” - Informant 6

Informanternas utsagor beskriver att barn med en frihetsberövad förälder är en utsatt grupp i samhället, samtidigt som medvetenheten kring att dessa barn finns har ökat. Informant 9 gav uttryck för detta:

“... det är en väldigt utsatt grupp tycker jag, möjligen att synen har ändrats för att medvetenheten har ökat kring hur man inhämtar information och hur man gör någon delaktig”

Informanternas redogörelser kan tyda att medvetenheten kring att målgruppen finns har ökat, vilket utifrån översättning kan förklaras genom att det i likhet med Czarniawska och Joerges (2011) beskrivning om begreppet finns ett samhälleligt och politiskt krav att barnkonventionen nu ska tillämpas i arbetet. Därmed kan det leda till att socialsekreterares medvetenhet ökat genom att de införlivat och begreppsliggjort de förväntningar samhället och politiker har på att barnen nu genom barnkonventionen ska ges mer delaktighet och ses som individer med ett eget aktörskap. Utifrån informanternas redogörelser kan synliggöras att

översättningen av barnkonventionen har påverkat och förändrat synen
socialsekreterare och socialtjänsten som organisation har på målgruppen.

5.2.2 Generella arbetsmetoder

Gemensamt för informanterna är deras beskrivningar av att det var generella
arbetsmetoder som tillämpades när barnkonventionen översattes till praktik.
Samtliga informanter beskrev att de arbetar på liknande sätt i alla ärenden som rör
barn, oavsett om de har frihetsberövade föräldrar eller inte.

“... vi jobbar på samma vis som med alla andra ärenden även om det skulle
komma oro kring att barnet har en beteendeproblematik så ja jag tänker ju att
vi jobbar på liknande vis och det även med barn som har frihetsberövade
föräldrar” - Informant 4

Några av informanterna beskriver att de alltid vid arbete med barn oavsett
problematik, arbetar utifrån barns behov i centrum (BBIC). Genom denna metod
kan barnets behov och situation kartläggas samt se vilka stödinsatser barnet kan
tänkas vara i behov av.

“...vi jobbar enligt BBIC som är den modellen som vi utreder enligt. Det är ju
barnet som är det centrala i det och det syftar ju till att kartlägga skulle man
kunna översätta lite, kartlägga barnens situation för att se vilka behov som
finns och om det finns behov av stöd från oss” - Informant 4

Ytterligare arbetsmetod socialsekreterarna beskrev att de arbetar utifrån är
barnombudsmannens checklista. De tycker att den var värdefull i arbetet med barn
med frihetsberövade föräldrar då frågorna var specifika och inriktade mot barnen
samt att socialsekreterarna fick en klarare bild över vilka frågor som är lämpliga att
utgå ifrån.

“... alltså just att vi har den där checklistan den tycker jag är väldigt bra för då får man ju liksom det svart på vitt sådana frågor som är väldigt specifika och inriktade liksom mot barn” - Informant 7

Eriksson, Holgers och Müllern (2013) redogör för att den institutionella organisationsteorin utgår från att organisationer och institutioner förväntas anpassa sina rådande arbetsmetoder efter nya politiska direktiv och förväntningar. Organisationer tenderar dock att hålla kvar i de invanda arbetsmetoder som redan råder inom organisationen, vilket leder till att förändringen av organisationens arbetssätt tar tid. Informanterna i studien redogör för att de trots barnkonventionens införande i svensk lag under år 2020 fortfarande arbetar med konsekventa arbetsmetoder i form av BBIC och barnombudsmannens checklista. Utsagor från informanterna beskriver att barn med frihetsberövade föräldrar har behov som kan skilja sig från andra barn med annan problematik, samtidigt som informanterna beskriver att det inte används några speciella arbetsmetoder vid arbetet med dessa barn. I relation till teorin kan barnkonventionen sedan dess införande inte anses ha blivit en formell eller informell norm eller regel för socialtjänstens handlande rörande barn med frihetsberövade föräldrar.

5.2.3 Behov av nya perspektiv

Samtliga informanter redogör för att det parallellt med de generella arbetsmetoder som användes i översättningen av barnkonventionen samtidigt fanns behov av nya perspektiv. Informanterna beskriver att de inte arbetar efter några specifika arbetsmetoder vid arbetet med barn vars förälder är frihetsberövad. Dock framgår att socialsekreterarna arbetar med ett mer anpassat förhållningssätt gentemot dessa barn till skillnad från barn med annan problematik. Vid arbetet med dessa barn beskriver socialsekreterarna att det blir centralt att lyssna på barnet och inhämta barnets åsikter samt tillåta och bekräfta barnens känslor kring sin förälders frihetsberövande.

“... det handlar ju om vikten av att verkligen göra möjligt för barn att hitta sätt att förhålla sig till att jag har en förälder bakom lås och bom” - Informant 3

Vidare berättar informanterna att arbetet med barn vars förälder är frihetsberövad, dock skiljer sig arbetet med andra barn då socialsekreteraren måste anpassa sitt förhållningssätt utifrån brottet som föräldern har begått eller misstänkt för. Vid exempelvis ett brott mot barnet eller våld mot andra föräldern måste socialsekreteraren beakta sekretess och inte röja uppgifter som exempelvis vart barnet går i skola eller vistelseort.

“... beror ju lite på vad som sagt det är för något som föräldern sitter i fängelse för men det kan ju hända att de sitter för våld mot den andra föräldern och i de fallen så måste man ju ha i åtanke att jag inte ska liksom försäga mig eller röja vistelseort. ... det är viktigt att inhämta all information om domen för att verkligen veta hur man ska tänka i bemötandet med föräldrarna och med barnen och med nätverket runt omkring ” - Informant 2

En informant beskriver att socialsekreterare måste vara medvetna om att de i sitt arbete med barn vars förälder är frihetsberövad måste arbeta utifrån en medvetenhet kring att barnet kan komma att påverkas på längre sikt samt i det vuxna livet. Det måste också finnas medvetenhet kring att barnet kan ha dubbla känslor kring föräldrarnas frihetsberövande. Tasca et al. (2014) beskriver att barn med en frihetsberövad förälder är i behov av nära kontakt med sina föräldrar både med hänsyn till möjligheter till anknytning och livsutveckling men även med hänsyn till att barnen befinner sig i beroendeställning till sina föräldrar.

“... jag har faktiskt ett ärende nu han är ju nästan vuxen idag han är nästan vuxen idag det barnet men han var liten, det är alltså många år sen nu, då var hans pappa och gjorde ett utav de mer kända brotten i Sverige och det påverkar den här killen idag. Alltså måste man ju vara beredd att det här kan komma långt efteråt och jobba med så det kan ju också vara en utmaning att liksom ja men här hände för kanske X år sedan, att man faktiskt förstår att det kan påverka en människa så långt efter“ - Informant 1

Hur förändringar och idéer skapas och översätts är beroende av det sammanhang som översättningen sker i, det vill säga av dominerande normer, värderingar och

fördomar som finns i organisationen (Czarniawska & Joerges 2011). Informanternas svar om att det finns andra förhållningssätt vid arbetet med barn vars förälder är frihetsberövad går att se utifrån att det har skett en översättning i organisationen. Idéer och handlingar kan likställas med att socialsekreterare nu förhåller sig med andra perspektiv gällande barn med frihetsberövade föräldrar och att de dominerande normerna, värderingarna och fördomar nu utmanas genom barnkonventionens införande.

5.3 Översättning - en utmanande möjlighet

5.3.1 Möjligheter i yrkesutövandet och för barnets bästa

Studiens informanter beskriver hur barnkonventionens översättning skildrar möjligheter för socialsekreterare vid arbetet med barn vars förälder är frihetsberövade. Informanternas uppfattningar synliggör att barnkonventionens införande i lagstiftning har bidragit till att socialsekreterare fått mer mandat i beslut vilket resulterat i att de yrkesverksamma har något att luta sig mot vid beslut rörande dessa barn.

Informanternas utsagor skulle kunna tala för att barnkonventionens inkorporering i svensk lagstiftning i likhet med Vamstad (2016), har medfört att yrkesverksamma nu har fått en starkare lagstadgad skyldighet att anpassa och förhålla sig till barns stärkta rättigheter. Barnkonventionens inkorporering och införande i svensk lagstiftning har enligt Leviner (2018) möjliggjort att barn nu synliggörs som rättighetsbärare och som egna aktörer med ökad ställning i samhället, vars rättigheter har stärkts och prioriterats mer nu än vad som gjordes innan. I likhet med Vamstads (2016) och Leviners (2018) resonemang beskriver flera informanter att barn nu ses mer som aktiva aktörer än vad som tidigare gjorts, samt att de ses som individer med egna åsikter som bör beaktas. Därmed har barnkonventionens införande resulterat i ett mer omfattande barnperspektiv kring beslut som rör barn.

“Barn är aktiva aktörer mycket mera, man kan se dem som en individ med egna åsikter och att man kan se till barnets perspektiv på ett annat sätt ... vi kan då hänvisa till att ja men nu gäller barnkonventionen och där tänker väl jag att vi kanske har fått mer mandat att säga att barnet inte ska träffa sin förälder i fängelse” - Informant 2

Vidare berättar samma informant:

“Jag tänker att barnkonventionen och det som det är tänkt kring barns bästa har ändå påverkat många delar i samhället, att en förälder kanske inte alltid har rätt till sitt barn men barnet har rätt till sin förälder” - Informant 2

Inkorporeringen av barnkonventionen har medfört att yrkesverksamma nu måste anpassa sitt arbete ytterligare efter rättspraxis och lagstiftning (Vamstad 2016). En informant beskriver att en möjlighet är att fler resurser tillsätts till barn och att fler myndigheter ser barnens behov.

“... det möjliggör att man kan få mera resurser till barn i alla samhällsskikt ... det bidrar till att barnen ändå ses som någonting viktigt på ett annat sätt när det står i lagen när man då har infört då barnkonventionen” - Informant 2

Czarniawska & Joerges (2011) beskriver att översättning av fenomen inom organisationen påverkas av hur organisationen införlivar och begreppsliggör samhällets förväntningar och idéer, vilka är beroende av den kontext och sammanhang översättningen sker i. Informanterna framför att barnkonventionens införande i svensk lag har resulterat i att synen på barn som aktörer och rättighetsbärare har stärkts och blivit mer framträdande, både inom socialtjänsten samt samhället i stort. Översättningen av barnkonventionen i arbetet med barn vars förälder sitter i fängelse har därmed bidragit till en organisatorisk förändring, där de tidigare dominerande normer och fördomar om barn som svagare ersatts av synen på barn som rättighetsbärare och egna aktörer.

Informanternas uttalanden kan tyda att barnkonventionens innehåll och dess medförande förändringar inte tydligt kan ses i det dagliga arbetet med barn som har frihetsberövade föräldrar, utan att förändringarna snarare kommer ske över längre tid. Genom barnkonventionen synliggörs barn som rättighetsbärare och som egna aktörer och det är ett steg framåt mot en långsiktig förändring i hur socialtjänsten arbetar och bemöter barn med frihetsberövade föräldrar.

“... det tänker jag också att över tid så kanske det blir förändringar kring det. Jag tror ju ändå att barnkonventionen som stärker barn som rättighetsbärare kommer kunna vara med och bidra till den förändringen. Jag tänker att det är ett steg framåt men sen behöver det ta steg för steg för att verkligen utkristallisera vad som behöver ske. Ett förändringsarbete är på gång, både på gott och ont men jag tänker att det här är ett steg i rätt riktning” - Informant 4

Studiens informanter redogör för att barnkonventionen och dess medförande förändringar kan komma ses efter en längre tids arbete med barnkonventionen i praktiken. Informanterna utsäger avseende barnkonventionens långsiktiga förändringar skulle kunna ses genom Eriksson-Zetterquists(2009) beskrivning av att organisationer som exempelvis socialtjänsten förhåller sig relativt stabila och att samhällets omgivande normer och trender tar tid att tillämpa inom organisationen. Då barnkonventionen är relativt ny i lagstiftningen kan den institutionella organisationsteorin bidra med en förståelse kring informanternas uppfattningar rörande att barnkonventionen kommer att bidra med förändringar på längre sikt. Då organisationers stabilitet leder till att samhällets normer och trender tar tid att få genomslag i organisationen, kan informanternas utsagor tyda att översättningen av barnkonventionen i dagsläget inte fått ett tydligt genomslag men att förändringen är på väg.

5.3.2 Utmaningar i yrkesutövandet och för barnets bästa

Även om uttalanden från informanterna beskriver att barnkonventionen skildrar möjligheter i arbetet, skildras även utmaningar socialsekreterare stöter på vid sitt arbete med målgruppen. Vissa av dessa utmaningar fanns i yrkesutövandet och i frågor om vad som var barnets bästa. Flertalet av informanterna beskriver att de inte upplever någon skillnad i arbetet efter inkorporeringen av barnkonventionen. En sammanställning av informanternas redogörelser beskriver att barnkonventionen medför en ytterligare parameter att förhålla sig till i sitt arbete, men att det inte har blivit någon skillnad då de har jobbat med barnkonventionen även innan den blev lag.

“... jag tänker inte att det är någon skillnad i det verkliga arbetet så, utan vi har jobbat enligt barnkonventionen redan sedan tidigare så det är inte någon skillnad men att ja det är ytterligare bara ett ytterligare begrepp som vi pratar om skulle jag säga” - Informant 6

Eriksson, Holgers och Müllern (2013) beskriver att samhällets organisationer och institutioner tenderar att vilja hålla fast i det bekanta och inlärd arbetsätt och förhållningssätt som finns inom organisationen, kan motstrida politiska direktiv och förväntningar som finns. Informanterna beskriver att barnkonventionen inte medfört några skillnader i det dagliga arbetet utan de beskriver att de sedan tidigare jobbat med barnkonventionen. I relation till översättning som beskriver att organisationer vill hålla kvar vid inlärd arbetsätt och förhållningssätt går det att förklara att informanternas synsätt på barnkonventionen påverkas av att de har arbetat med delar av barnkonventionen innan och därför blir det inget nytt för dem. Det finns redan inlärd arbetsätt och förhållningssätt inom organisationen och det kan vara en möjlig förklaring till att informanterna inte upplevde att barnkonventionens införande har påverkat arbetet.

Informanterna beskriver vidare att socialsekreterarna i sitt dagliga arbete möter ständiga utmaningar kring otydligheten kring vad barnkonventionen innebär samt hur konventionens målsättningar ska uppnås i praktiken. Vidare beskrivs att om barnkonventionen hade varit klar och tydlig skulle det inte vara möjligt att konventionen kan tolkas olika samt att olika bedömningar kan göras utifrån samma lagtext. Informant 6 beskriver resonemanget enligt följande:

“... även om barnkonventionen är klar och tydlig så nej den kanske inte är så klar och tydlig att man kan tolka det på olika sätt eller göra olika bedömningar utifrån den”

I likhet med informanternas uppfattningar redogör Leviner (2018) för att trots barnkonventionens inkorporering i svensk lag, framgår det inte tydligt vad konventionen faktiskt erbjuder samt hur den ska uppnås. Vidare redogör Leviner (2018) för att det inte tydligt framgår vilka rättigheter som avses kring barns

rättigheter samt att det inte finns tillräckligt lagstadgat stöd hur barnets rättigheter bäst ska uppfyllas. I relation till översättning som en del av den institutionella organisationsteorin kan Eriksson, Holgers och Müllern (2013) resonemang synliggöras att översättningsproblem kan ha uppstått vid översättning av barnkonventionen. De politiska kraven att översätta barnkonventionen som internationell överenskommelse på global nivå kan utifrån Czarniawska och Sevón (1996) få konsekvenser och översättningsproblem när konventionen implementeras på lokal nivå. I likhet med Eriksson, Holgers och Müllern (2013) kan de politiska direktiven och förväntningarna att tillämpa barnkonventionen i arbetet, krocka med socialtjänstens redan invanda arbetssätt vilket även resulterar i att socialtjänsten inte arbetar på ett unikt sätt med barn vars föräldrar är frihetsberövade då de redan har ett invant arbetssätt de arbetar utifrån.

5.4 Organisationen - en förutsättning för översättning

5.4.1 Att välja perspektiv

Samtliga informanter redogör för att det krävs flera varierande organisatoriska förutsättningar för att eventuella utmaningar med barnkonventionen ska kunna hanteras. En ständig utmaning som informanterna beskriver att socialsekreterare ofta möter i sitt dagliga arbete med målgruppen är beslutsfattandet gällande barns umgänge med sin frihetsberövade förälder samt för vems skull umgängen ska ske. Utmaningen för socialsekreteraren blir att välja perspektiv, att inte tappa barnperspektivet och ta föräldraperspektivet. Av informanternas utsagor framkommer att det inte är föräldrarna som har rätt till umgänge med sina barn, utan att det är barnet som har rätt till umgänge med sin förälder. Informant 8 beskriver utmaningen med att välja perspektiv på följande sätt:

“... det är många föräldrar som tror att de har rätt till umgänge med sina barn när det i själva verket är barnen som har rätt till umgänge med sina föräldrar. En förälder kan aldrig komma och kräva att de ska ha ett umgänge och det tycker jag är väldigt viktigt att man har det i åtanke att det faktiskt är barnet som ska bestämma”

I relation till resonemangen om att barns rättigheter står i jämförelse med föräldrarnas rättigheter, beskriver informant 4 att en ytterligare utmaning barnkonventionen medför är huruvida föräldern som utövat våld mot den andra föräldern ska ha fortsatt bestämmanderätt över barnet och barnets liv.

“... det belyses ganska mycket i nyheter om man har tagit sig rätten och tagit barnets andra föräldrarnas liv till exempel, att den ändå ska ha så pass stor inverkan på barnets liv och kunna bestämma så mycket inifrån fängelset”

Av resonemangen framkommer att informanterna arbetar utifrån att barn har rätt till båda sina föräldrar, samtidigt som föräldrarna har rätt till sina barn. En utmaning som barnkonventionen dock medför som socialsekreteraren möter är att de måste göra ständiga avvägningar och bedömningar i vart behovet faktiskt finns och om det är föräldern som vill och behöver träffa barnet eller om barnet vill och behöver träffa den frihetsberövade föräldern.

“... vad är det man värderar mest? Barnens rättigheter eller vuxnas rättigheter? En individs rättigheter som en individ mot en individ, inte bara ett barn mot en vuxen - Informant 2

Översättning inom den institutionella organisationsteorin beskrivs av Czarniawska och Joerges (2011) som att översättning av samhällsliga idéer och handlingar är beroende av de dominerande normer, värderingar och fördomar för att skapa organisatorisk förändring. Samtliga informanter beskriver att barnen genom barnkonventionen fått ökad juridisk ställning samt ses som rättighetsbärare. Informanterna beskriver att de i deras arbete kan stöta på utmaningar angående att barnets perspektiv kan stå i kollision med föräldrarnas bestämmanderätt över barnen. Utifrån Czarniawska och Joerges (2011) kan översättningen av barnkonventionen ha resulterat i att de tidigare dominerande normerna och fördomar om att föräldrarnas rätt ska beaktas mer än barnets rätt och perspektiv, nu har skapat en organisationsförändring då barnets bästa istället ska vara det mest centrala.

5.4.2 Att tolka och definiera barnets bästa

Flera av studiens informanter beskriver att en ytterligare utmaning barnkonventionen kan medföra är att det vid arbetet med barns vars förälder är frihetsberövad, uppstår svårigheter för socialsekreterare att tolka och definiera vad som faktiskt är barnets bästa. En informant beskriver att de inte kan fatta något övergripande beslut om barnets bästa som ska gälla alla barn med frihetsberövade föräldrar, då detta varierar mellan olika individer. Socialsekreterare måste anpassa sig efter barnets ålder och mognad för att avgöra vad barnets bästa är för varje specifikt barn. I likhet med informanternas redogörelser beskriver Leviner (2011) att innebörden av vad som faktiskt är barnets bästa kan vara diffust och svårtolkat, samt att konventionen kan strida mot vad föräldrarna anser är bäst för barnen och föräldrars rättigheter över sina barn. Tärnfalk och Alm (2019) beskriver att socialsekreterare som arbetar med barn är i behov av mer utbildning och det behövs nationella riktlinjer som hänvisar till hur bedömningen av barnens bästa ska genomföras.

“... alltså jag tänker att det handlar ju någonstans om att hitta ett beslut som passar bäst vad som är bäst för just det här barnet. Vi kan ju inte fatta någon form av övergripande beslut om barnens bästa gällande alla barn som har frihetsberövade föräldrar, utan det skiljer sig jättemycket. Det kan ju vara ett barn som har en frihetsberövad förälder som man inte har kontakt med, men man vet att man har en pappa som sitter i fängelse” - Informant 5

Att definitionen av barnets bästa utifrån informanternas uppfattningar tycks vara diffus och svårtolkat kan relateras till hermeneutikens resonemang om förförståelsen olika individer bär med sig. Forssén och Carlstedt (2017) beskriver att förförståelsen innebär att en individ sedan tidigare har med sig uppfattningar och förståelse kring ett fenomen vilket påverkar hur fenomenet tolkas och förstås. I förhållande till informanternas utsagor kan definitionen av barnets bästa tolkas olika av olika individer beroende på den förförståelse de har sedan tidigare om vad barnets bästa innebär. Genom att informanterna upplever otydlighet kring barnkonventionens definition av barnets bästa, blir definitionen i relation till hermeneutiken enligt Forssén och Carlstedt (2017) beroende av hur enskilda socialsekreterare betraktar och tolkar fenomenet barnets bästa.

Den institutionella teorin beskriver att organisationer är rationella enheter som strävar efter att nå önskade målsättningar. För att dessa mål ska uppnås väljer medlemmar i organisationen medvetna val mellan olika medel som finns och beslut fattas och genomförs för att målen ska uppnås (Eriksson-Zetterqvist, 2009). I relation till informanterna som beskriver svårigheten med att bedöma vad barnets bästa är och att det inte finns i klartext hur barnets bästa ska bedömas, gör socialsekreterare olika medvetna val kring bedömningen av barnets bästa. I likhet med hermeneutiken tolkas barnets bästa olika vilket leder till att barnets bästa blir diffust och svårbedömt för socialsekreterarna.

5.4.3 Kunskapens påverkan på översättningen

Studiens informanter belyser att en utmaning de möter i sitt dagliga arbete med målgruppen är att avväga om barnet ska ha kontakt eller träffa sin förälder, att det föreligger kunskapsbrist samt att det krävs organisatoriska förutsättningar för socialsekreterarna att få expertishjälp i form av barnpsykologer.

“... väga vad som blir bäst för barnet och kontra olika intressen liksom och att göra en avvägning då, det är väl svårt kanske att där är ju inte vi några barnpsykologer. Där skulle vi behöva expertishjälp snarare alltså vad blir bäst för barnet ja vi vet inte med trauma till exempel vad barnet har varit utsatt för hur mycket kommer det skapa för att jag tycker att det saknas den kunskapen, av den psykologiska kunskapen besitter ju inte vi så att det svåraste är väl kanske att göra sådana bedömningar” - Informant 5

Informanterna beskriver att organisatoriska förutsättningar krävs för att barnkonventionen ska kunna översättas optimalt i det sociala arbetet, samt att socialsekreterarna erhåller nödvändiga resurser från politisk nivå för att de ska kunna genomföra sitt arbete.

“Kunskap, tid, pengar och resurser” - Informant 2

Vidare påvisar informanternas utsagor att socialtjänsten i stort och socialsekreterare som arbetar med barn har under de senaste åren blivit hårt arbetsbelastade.

Informant 4 beskriver att denne upplever att resurser till tjänstetillsättning inte har skett i samma utsträckning. Från politisk nivå krävs att organisationen tillåts rekrytera personal och att politiker ser samma behov som personalen ser, samt att socialsekreterare ges möjlighet att utveckla de ser vid sitt arbete med barn vars förälder är frihetsberövad. Informanten beskriver att den höga arbetsbelastningen skapar en utmaning kring att hinna implementera nya arbetsmetoder i arbetet, men att mer stöd från politiker kan leda till att socialsekreterare ges möjlighet att hinna implementera nya saker i sitt arbete.

“... socialtjänsten som jobbar med barn har ju i hela Sverige fått ett jätteökad tryck. Sedan 2018 fram tills idag så har en 60 procentig ökning av anmälningar som kommer in. Tjänstetillsättningen tänker jag inte har skett i samma utsträckning. Socialtjänsten överlag i landet är hårt arbetsbelastade. Det är högt tryck och det är ju viktigt att man kan rekrytera personal och att man tillåts rekrytera personal och att politiker ser samma behov som vi ser. Så det som blir utmanande blir ju att hinna implementera nya saker utifrån att man redan är hårt arbetsbelastad. Skulle man ha mer utrymme skulle det nog gå lättare tänker jag och implementera nya saker för att man känner att man har tid att göra det också”

I likhet med informanternas redogörelser kan översättningen av barnkonventionen i praktiken och i det dagliga arbetet påverkas av i vilken utsträckning det politiska ansvarstagandet prioriterar att socialsekreterare håller den ekonomiska budgeten eller att barnen ska få insatser de är i behov av. Informanterna beskriver att de genom en hög arbetsbelastning inte ges rätt förutsättningar att implementera nya metoder såsom barnkonventionen i sitt arbete. Därmed krävs att politiker bortser från val som maximerar den ekonomiska nyttan, för att socialsekreterarna ska få rätt förutsättningar att maximera stöd och insatser till barnen som är i behov av det. Eriksson-Zetterqvist (2009) redogör för att den institutionella organisationsteorin ser organisationer som rationella enheter, vilket resulterar i att organisationer ofta strävar efter medvetna val som maximerar den ekonomiska nyttan och som organisationen tjänar mest på. I likhet med den institutionella teorin samt informanterna redogör Leviner (2018) för att barnkonventionens införande riskerar

resultera i att det politiska ansvarstagandet faller bort och att politiker då i huvudsak endast sätter en budget som ska efterföljas, men inte prioriterar att ekonomin faktiskt räcker till att de utsatta barnen får insatser de är i behov av.

Barnkonventionen riskerar därmed ses som en entydig lösning på arbetet med barn vars förälder är frihetsberövad.

Informanterna belyser vidare att en organisatorisk förutsättning som krävs för översättning av barnkonventionen är tid för samverkan, då andra instanser och kollegor inte alltid är eniga om de utmaningar socialsekreterare kan tänkas uppleva.

“... någonting som absolut behövs det är tid för samverkan, för är det så att jag sitter med utmaningar som kanske ingen annan tycker är en utmaning eller ens vet det är en utmaning då behöver ju kunskapen här göras på alla områden för att man ska kunna mötas och se barnens bästa” - Informant 2

I relation till informanternas beskrivningar redogör Navrátilová et al. (2023) för att behov som finns hos barn med frihetsberövade föräldrar har visat att fokus behöver ligga på flera delar för att barnens behov ska kunna tillgodoses. Nylander et al. (2018) resonerar kring att barn med frihetsberövade föräldrar har visat sig vara utsatta för mobbning och ofta placerade i specialklass på grund av intellektuella svårigheter. Barnen utvecklade vid ung ålder psykiska sjukdomar och de var ofta suicidala och deprimerade. Navrátilová et al. (2023) och Nylanders et al. (2018) resonemang om att fokus behöver ligga på flera delar för att tillgodose barnens behov styrks därmed av resultatet som menar att samverkan är nödvändig för att kunna möta och se barnets bästa.

Vidare visar informanternas utsagor att en förutsättning för att kunna hantera utmaningar barnkonventionen kan medföra är att besitta rätt kunskap. Informanterna beskriver att socialsekreterare som arbetar med barn vars förälder är frihetsberövad, behöver fortbildning och kan hålla sig uppdaterad kring aktuell lagstiftning och andra frågor som rör barn samt hur världsläget ser ut och vilka utmaningar som kan tänkas uppstå med målgruppen. Det krävs att socialsekreterare får tillräcklig kunskap som behövs för att denne ska vara trygg i att arbetet utförs korrekt.

“Jag tänker kunskap är a och o, och fortbildning. Bara för jag blev färdig socionom 2009 så har det ju hänt ganska mycket sedan dess, så att man håller sig uppdaterad kring aktuell lagstiftning men även kring andra frågor som rör barn överlag med samtalsmetoder och liknande. Man håller sig à jour med världsläget också och vilka utmaningar som kan stötas på och det som krävs då tänker jag är ju att jag har tillräcklig kunskap att du kan vara trygg i att jag faktiskt kan utföra mitt arbete” - Informant 4

Rosberg (2017) beskriver att den hermeneutiska cirkeln innefattas av där tolkningen skapar en enhetlig förståelse vilket påvisar sambandet mellan växelverkan av de separata delarna och den helhet de skapar. Studiens informanter beskriver att det föreligger kunskapsbrist och att kunskap behövs inom socialtjänsten för att kunna möta barn med frihetsberövade föräldrar. Vidare beskrivs att samverkan behövs då socialsekreterare kan möta utmaningar som behöver diskuteras med andra professioner eller organisationer för att undersöka om utmaningarna kan ses även i andra sammanhang när man möter målgruppen. Ses både kunskapsbristen och behovet av samverkan som delar utifrån hermeneutiken, kan det påverka helheten, själva arbetet. Finns det brister i arbetet och helheten, påverkar det hur arbetets separata delar tolkar fenomenet. I relation till informanternas beskrivning av ökat behov av kunskap och samverkan som delar av en större helhet, påverkas socialsekreterarnas arbete och vilket stöd barnen erhåller. Det behövs mer kunskap för att kunna skapa en helhet och bemöta barn med frihetsberövade föräldrar på bästa sätt.

Flera informanter betonar att arbetsgivare behöver ge utrymme och verktyg genom utbildningar för att socialsekreterarna ska kunna jobba med barn som har frihetsberövade föräldrar på rätt sätt samt ges möjlighet till utveckling, så att barnen får den stöttning de behöver. En informant beskriver även att det är viktigt för socialsekreterare som möter målgruppen att kunna hålla sig uppdaterade kring lagar via kurser och utbildningar för att kunna jobba med barnen på rätt sätt.

“... jag hade behövt ett verktyg i så fall liksom att arbetsgivaren ger sina medarbetare verktyg för att kunna jobba med sånt här exakt på rätt sätt och det är via kurser egentligen utbildningar och vidareutbildningar och uppdateringar av lagar så att man alltså håller koll på sånt.” - Informant 7

Flera informanter beskriver att en svårighet med att barnkonventionen är relativt ny i svensk lag, kan vara att det saknas prejudikat eller vägledning kring hur andra hänvisat till barnkonventionen i sina beslut rörande barn med frihetsberövade föräldrar. En förutsättning som krävs för att översättning av barnkonventionen ska kunna möjliggöras är nationell vägledning och riktlinjer kring hur barnkonventionen motiveras i det sociala arbetet med dessa barn. En möjlig konsekvens av bristande nationell vägledning och bristande tydlighet i riktlinjer kan resultera i att socialtjänsten som organisation fattar beslut som hamnar utanför de gällande riktlinjerna.

“Det är ju ingen som kan lyfta fram att det finns några prejudikat som liksom där man har använt barnkonventionen, som liksom hänvisning till varför det blir på det ena eller andra sättet.” - Informant 3

Vidare beskriver samma informant följande:

“Att kunna använda lagstiftning till barns bästa men för chefer och politiker kan det betyda att vi får brottas med en organisation som kanske vill börja fatta beslut som blir utanför gällande riktlinjer”

I likhet med informanternas uppfattningar beskriver Eriksson, Holger och Müllern (2013) att organisationers tendens till att hålla fast i sedan tidigare inlärd arbetsätt och förhållningssätt, vilket utifrån resultatet kan förstås som att barnkonventionens relativt nya inkorporering i svensk lag ännu inte medfört tydlig vägledning eller juridiskt stöd för socialsekreterare. Genom att socialsekreterare dels inte arbetar på ett annorlunda sätt med målgruppen, samt då socialtjänsten inte behövt anpassa sitt arbete ytterligare efter barnkonventionens införande får socialsekreterare ingen hänvisning till hur beslut motiveras utifrån barnkonventionen samt utifrån rådande prejudikat. Czarniawska och Joerges (2011) beskriver att översättning kan förstås i förhållande till införlivande och begreppsliggörande av samhällets krav, förväntningar och idéer samt hur dessa påverkar organisationen samt är beroende av

rådande dominerande normer, värderingar och fördomar. Vidare beskriver författarna att översättning är beroende av det sammanhang översättningen sker i. I relation till informanternas redogörelser påvisas att översättning av barnkonventionen inte skett fullt ut i praktiken då prejudikat saknas, vilket kan likställas med dominerande normer i hur organisationen ska gå tillväga. Då översättningen sker i ett sammanhang där det saknas vägledning i hur barnkonventionen ska användas, skapas otydlighet i hur socialsekreterare ska arbeta med barnkonventionen då den inte får en tydlig översättning i praktiken. Ett möjligt resultat av detta blir att socialsekreterare gör olika bedömningar, och i likhet med hermeneutiken (Forssén & Carlstedt, 2017) förlitar sig på sin egen förförståelse utifrån tidigare bedömningar de gjort kring barnets bästa.

6. Slutsats och diskussion

6.1 Slutsatser av studiens frågeställningar

Studiens första frågeställning belyser hur barnkonventionen översätts i socialtjänstens arbete med barn vars föräldrar är frihetsberövade. Tasca et al. (2014) beskriver att barn med frihetsberövade föräldrar betraktas som en särskilt utsatt grupp i samhället och Leeson och Morgan (2014) beskriver att det är en målgrupp som är bortprioriterad av samhällets myndigheter. Utifrån Czarniawska och Joerges (2011) resonemang om hur översättning kan påverkas av införlivande och begreppsloggörande av samhällets krav, förväntningar och idéer, visar studiens resultat att socialsekreterares medvetenhet ökat genom att de införlivat och begreppsloggjort de förväntningar samhället och politiker har på att barnen nu genom barnkonventionen som lag ska ges mer delaktighet och ses som individer med ett eget aktörskap. Trots att studiens resultat visar att barnen synliggörs mer, visar resultatet att det är en svår målgrupp för socialtjänsten att få kontakt med dessa barn. I relation till barnkonventionens översättning kan detta bero på att socialsekreterarna fortfarande arbetar på samma invanda arbetssätt som innan konventionens införande oberoende av barnets problematik. Resonemanget styrks genom Eriksson, Holgers och Müllern (2013) hänvisning till att det tar tid för organisationer att ändra sina invanda arbetssätt. Därmed kan slutsatsen dras att barnkonventionens införande som svensk lag och barnkonventionens översättning inte har medfört en avgörande betydelse för arbetet med målgruppen.

Studiens andra frågeställning behandlar möjligheter och utmaningar socialsekreterare ser med översättningen av sitt arbete med barn vars föräldrar är frihetsberövade. Studiens resultat beskriver flera utmaningar och möjligheter som översättningen av barnkonventionen medfört i det dagliga arbetet. Vidare visar informanternas utsagor att de möjligheter socialsekreterarna beskrev översättningen har resulterat i, var att barnen synliggjordes som egna aktörer med egna rättigheter. En slutsats är att översättningen av barnkonventionen i arbetet med barn vars förälder är frihetsberövad därmed har bidragit till en enligt Czarniawska och Joerges (2011) beskriven organisatorisk förändring, där de tidigare dominerande normer och fördomar om barn som svagare nu ersatts av synen på barn som rättighetsbärare och egna aktörer, något även Leviner (2018) beskriver att barnkonventionen har medfört. Studiens resultat visar vidare på att de förändringar barnkonventionens översättning medför, kommer att ske på längre sikt. Utifrån den institutionella

organisationsteorin beskriver Eriksson-Zetterquist (2009) att organisationers stabilitet leder till att samhällets normer och trender tar tid att få genomslag i organisationen. Därmed dras slutsatsen att översättning av hela barnkonventionen kommer att ske över längre tid. Trots många möjligheter med barnkonventionens översättning i det sociala arbetet, föreligger även utmaningar med dess översättning. En genomgående utmaning som studiens resultat belyser är att socialsekreterare fortfarande arbetar utifrån invanda arbetssätt i likhet med Eriksson, Holgers och Müllerns (2013) resonemang, trots barnkonventionens införande. Således kan en slutsats dras huruvida barnkonventionen kan översättas i praktiken när det genom studiens resultat framkommer att socialsekreterare inte ändrat sitt arbetssätt efter dess införande i svensk lag. Ytterligare en utmaning studiens resultat påvisar är svårigheten med barnkonventionens innehåll och definitionen av barnets bästa är svårtolkat. Lundy, Kilkelly och Byrne (2013) menar att det inte finns ett ensidigt sätt att översätta och tillämpa barnkonventionen i praktiken, vilket vi menar skapar tolkningsmöjligheter för socialsekreterare i deras arbete med barn vars förälder är frihetsberövad. Ett möjligt scenario kan bli att socialsekreterare gör egna tolkningar och bedömningar, vilket gör att översättningen kan bli omöjlig eller svår att genomföra. Att översätta något diffust och otydligt medför ett för stort tolkningsutrymme vilket bidrar till otydligheten.

Studiens slutgiltiga frågeställning innefattar vilka förutsättningar socialsekreterare anser krävs vid översättning av barnkonventionen vid arbetet med målgruppen. Förutsättningar som studiens resultat belyser är nödvändiga för att barnkonventionen ska översättas vid arbetet med målgruppen, exempelvis tillgång till kunskap och tid för samverkan mellan samt inom organisationer för att diskutera de utmaningar som kan uppstå. Vidare krävs att socialsekreterarna får stöd och vägledning av organisationens arbetsledning för att hantera svårigheter med barnkonventionens översättning. I relation till detta krävs ett politiskt ansvarstagande, där socialsekreterarna är i behov av att politiker klargör hur konventionen ska användas utifrån rådande riktlinjer. Vidare krävs att politiskt ansvar tas kring att nya socialsekreterare rekryteras för att avlasta den höga arbetsbelastningen samt för att socialsekreterare ska ha möjlighet att implementera barnkonventionen i arbetet. Inom den institutionella organisationsteorin ses organisationer enligt Eriksson-Zetterqvist (2009) som rationella enheter som strävar efter ekonomisk nytta. De organisatoriska förutsättningar som krävs är att politiker ser barnens behov och inte enbart fokuserar på den ekonomiska nyttan för

organisationen. Hade politiker sett till barnets behov skulle barnkonventionen med stor sannolikhet översatts mer i praktiken, då socialsekreterare skulle fått kunskap och mindre arbetsbelastning som studiens resultat menar på behövs. Leviner (2018) menar att barnkonventionens införande resulterat i mindre politiskt ansvar, vilket i likhet med studiens resultat kan betyda ett för stort fokus på enbart ekonomi och mindre fokus på att barnkonventionen ska implementeras och översättas för barnens skull.

6.2 Diskussion och vidare forskning

Det finns brister i hur barnkonventionen översätts i arbetet, både i Sverige men också internationellt (Leviner 2018). För att en översättning av barnkonventionen ska kunna ske, krävs att konventionen och dess innehåll blir mer tydliga i sin definition samt att fokus behöver ligga på den enskilda problematiken istället för att se barns olika problematik som ett generellt fenomen. Genom att tillämpa och översätta konventionen i ett mer omfattande perspektiv där man ser till enskilda barns problematik, möjliggörs att enskilda barns livsförhållanden förbättras och rättigheter tillgodoses såväl nationellt som internationellt. Av studiens resultat framkommer att socialsekreterare menar att barnkonventionens översättning vid arbetet med barn vars föräldrar är frihetsberövade, har medfört att de i sitt arbete ständigt arbetar med barnkonventionen. Dock framgår inte tydligt hur de arbetar med den samt att trots konventionens införande arbetar de på samma sätt som innan dess införande.

Redan för 25 år sedan beskrevs att barn med frihetsberövade föräldrar anses vara en utsatt samhällsgrupp med specifika behov som behöver uppmärksammas (Seymour, 1998). Genom vår studie ses fortfarande barn med frihetsberövade föräldrar som en utsatt samhällsgrupp som inte ofta kommer till socialtjänstens kännedom, trots att barnkonventionen vars syfte är att stärka barns rättigheter har införts som lagstiftning. Trots att delar av barnkonventionen har översatts, är det fortfarande många delar som på sikt bör fortsätta översättas. Barnkonventionens översättning har i dagsläget inte bidragit till några större förändringar för barn vars förälder är frihetsberövad samt för socialsekreterares arbete med målgruppen. Då denna studie utgår från en tid där barnkonventionen är relativt ny i svensk lagstiftning, krävs en

medvetenhet att översättningen av barnkonventionen även fortsatt kan förändra och påverka synen på dessa barn.

Avslutningsvis vill vi genom studien lyfta ett generaliseringsanspråk gällande en förståelse av hur barnkonventionen översätts i praktiken samt hur översättningen av konventionen kan förstås och sättas i relation och generaliseras även till barn med annan typ av problematik än den studien avser. Vidare bidrar studien med en förståelse av hur barnkonventionens översättning kan appliceras på andra kontexter eller fenomen, samt hur dessa fenomen kan översättas i arbetet med andra utsatta grupper även utanför socialtjänstens gränser. Vidare forskning denna studie ger förslag på är att studera barnkonventionens översättning vid arbetet med målgruppen när konventionen har varit lag i exempelvis tio år eller längre, för att då se hur översättning har skett och på vilka områden. Ytterligare vidare forskning studien bidrar med är att undersöka hur barnkonventionen översätts inom andra myndigheter, exempelvis Kriminalvårdens arbete med häktade barn.

Referenslista

Axelson, A., Kelleher, K., Chisolm, D. & Boch, S. (2020). "How do I help this kid adjust to what real life is for them?": Youth service providers experiences on supporting children with incarcerated parents. *Children and Youth Services Review*, 110 (2020): 104802, ss. 1-10 <https://doi-org.proxy.lnu.se/10.1016/j.chidyouth.2020.104802>

Barnombudsmannen (2018). *Synpunkter på behov hos och insatser till barn som har frihetsberövade föräldrar*. <https://www.barnombudsmannen.se/stallningstaganden/remissvar-och-skrivelser/synpunkter-pa-behov-hos-och-insatser-till-barn-som-har-frihetsberovade-foraldrar/> [2023-03-18]

Bryman, A. (2018). *Samhällsvetenskapliga metoder*. Tredje upplagan, Liber: Stockholm

Buff (u.å). *Buff är en barnrättsorganisation*. <https://buff.se/om-oss-buff/> [2023-03-18]

Bülow, W. (2022). Who is Responsible for Remediating the Harm Caused to Children of Prisoners? *Ethics and Social Welfare*, Ahead-of-print (2020), ss. 1-19 <https://doi.org/10.1080/17496535.2022.2138935>

Czarniawska, B. & Joerges, B. (2011). Travel of Ideas. I Czarniawska, B. & Sevón, G. (red). *Translating Organizational Change*. Första upplagan. De Gruyter: Berlin, ss. 13-48.

Czarniawska, B. & Sevón, G. (1996). Introduction. I Czarniawska, B. & Sevón, G. (red). *Translating Organizational Change*. Första upplagan. De Gruyter: Berlin, ss. 3-12

Dobbie, W., Grönqvist, H., Niknami, S., Palme, M. & Priks, M. (2019). *När en förälder döms till fängelse. Vilka är effekterna på barnens livschanser?* (Rapport 2019:26). Uppsala: Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering. <https://www.ifau.se/Forskning/Publikationer/Rapporter/2019/nar-en-foralder-doms-till-fangelse/> [2023-03-18]

Eriksson, N., Holgers, K-M. & Müllern, T. (2013). Introduktion. I Eriksson, N., Holgers, K-M. & Müllern, T. (red.) *Att utveckla vården*. Första upplagan. Studentlitteratur: Lund, ss. 17-40

Eriksson-Zetterquist, U. & Ahrne, G. (2015). Intervjuer. I Ahrne, G. & Svensson, P. (red). *Handbok i kvalitativa metoder*. Andra upplagan. Liber: Stockholm, ss. 34-54
Eriksson-Zetterquist, U. (2009). Institutionell teori – idéer, moden, förändring. Liber: Malmö

Forssén, A. & Carlstedt, G. (2017). Feministisk forskning. I Höglund-Nielsen, B. & Granskär, M. (red.) *Tillämpad kvalitativ forskning inom hälso- och sjukvård*. Tredje upplagan. Studentlitteratur: Lund, ss. 87-105

Fox, J. & McEwan, B. (2017). Distinguishing technologies for social interaction: The perceived social affordances of communication channels scale. *Communication Monographs*, 84(3), ss. 298-318 DOI:10.1080/03637751.2017.1332418

Johansson, R. (2006). Nyinstitutionell organisationsteori - från sociologi i USA till socialt arbete i Sverige. I Grape, O., Blom, B. & Johansson, R. (red). *Organisation och omvärld - nyinstitutionell analys av människobehandlande organisationer*. Första upplagan. Studentlitteratur: Lund, ss. 17-45

Leeson, C. & Morgan, J. (2014). Strategic Planning for Support Services for Children with a Parent or Close Relative in Prison. *Social Policy & Administration*, 48 (7), ss. 848-863 <https://doi.org/10.1111/spol.12050>

Leviner, P. (2018). Barnkonventionen som svensk lag: en diskussion om utmaningar och möjligheter för att förverkliga barns rättigheter. *Förvaltningsrättslig tidskrift*, 18(2), ss. 287-311

Leviner, P. (2014). Child protection under Swedish law - legal duality and uncertainty. *European journal of social work*, 17 (2), ss. 206-202 DOI: 10.1080/13691457.2013.791249

Leviner, P. (2011). *Rättsliga dilemman i socialtjänstens barnskyddsarbete*. Diss. Stockholm: Stockholms universitet, 2011

Lundman, B. & Hällgren-Graneheim, U. (2017). Kvalitativ innehållsanalys. I Höglund-Nielsen, B. & Granskär, M. (red.) *Tillämpad kvalitativ forskning inom hälso- och sjukvård*. Tredje upplagan. Studentlitteratur: Lund, ss. 219-234

Lundy, L., Kilkelly, U. & Byrne, B. (2013). Incorporation of the United Nations Convention on the Rights of the Child in Law: A Comparative Review. *International journal of Children's Rights*, 21 (3), ss. 442-463 DOI: 10.1163/15718182-55680028

Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd (2022). *Frihetsberövade föräldrar*. <https://mfof.se/foraldraskapsstod/malgrupper-for-foraldraskapsstod/familjer-med-sarskilda-forutsattningar/frihetsberovade-foraldrar.html> [2023-03-18]

Navrátilová, J., Navrátil, P., Punová, M. & Smutná, V. (2023). Needs of Children With Incarcerated Parents in Their Own Voice. *Qualitative Social Work*, 0 (0), ss. 1-15 <https://doi-org.proxy.lnu.se/10.1177/14733250221151030>

Nylander, P-Å., Källström, Å. & Hellfeldt, K. (2018). After a childhood with a parent in prison - relationships and well-being as a child and young adult. *International Journal of Prisoner Health*, 14 (1), ss. 34-45 <https://doi.org/10.1108/IJPH-12-2016-0074>

Plan International (u.å). *Barnkonventionen*. <https://plansverige.org/om-plan/var-verksamhet/barnkonventionen/> [2023-03-18]

Rosberg, S. (2017). Fenomenologi. I Höglund-Nielsen, B. & Granskär, M. (red.) *Tillämpad kvalitativ forskning inom hälso- och sjukvård*. Tredje upplagan. Studentlitteratur: Lund, ss. 127-152

Seymour, C. (1998). Children with Parents in Prison: Child Welfare Policy, Program and Practice Issues. *Child Welfare*, 77 (5), ss. 469-493

SFS 2018:1197. *Lag om Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter*. Stockholm: Socialdepartementet

SFS 2001:453. *Socialtjänstlag*. Stockholm: Socialdepartementet

Socialstyrelsen (2018). *Barn med frihetsberövade föräldrar*. <https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2018-12-54.pdf> [2023-03-18]

Tasca, M., Turanovic, J., White, C. & Rodriguez, N. (2014). Prisoner's Assessments of Mental Health Problems Among Their Children. *International Journal of Offender Therapy and Comparative Criminology*. 58(2), ss. 154-173 <https://doi.org/10.1177/0306624X12469602>

Thomassen, M. (2007). *Vetenskap, kunskap och praxis. Introduktion till vetenskapsfilosofi*. Första upplagan. Gleerups: Malmö

Tärnfalk, M. & Alm, C. (2019). Social worker motivations and organizational prerequisites for care of children who commit crimes – the best interests of the child or the protection of society. *European journal of social work*. 24(1), ss. 21-33 DOI: 10.1080/13691457.2019.1585334

Unicef (2020). *Barnkonventionens ställning i Sverige*.
<https://beta.unicef.se/barnkonventionen/barnkonventionens-stallning-i-sverige>
[2023-03-18]

Vamstad, J. (2016). *Fördelar och nackdelar med att inkorporera barnkonventionen - en jämförande studie av internationella erfarenheter*. Stockholm: Ernsta sköndal högskola <http://esh.diva-portal.org/smash/get/diva2:919332/FULLTEXT01.pdf>
[2023-04-07]

Vetenskapsrådet (2002). *Forskningsetiska principer inom humanistisk - samhällsvetenskaplig forskning*. Stockholm: Vetenskapsrådet.
https://www.vr.se/download/18.68c009f71769c7698a41df/1610103120390/Forskningsetiska_principer_VR_2002.pdf [2023-03-18]

Vetenskapsrådet (2017). *God forskningssed*. Stockholm: Vetenskapsrådet.
https://www.vr.se/download/18.2412c5311624176023d25b05/1555332112063/God-forskningssed_VR_2017.pdf [2023-03-18]

Yin, K. (2013). *Kvalitativ forskning från start till mål*. Fjärde upplagan. Studentlitteratur: Lund

Åklagarmyndigheten (u.å). *Frihetsberövande*.
<https://www.aklagare.se/ordlista/f/frihetsberovande/> [2023-03-05]

Bilaga 1 - Informationsbrev till enhetschef

Hej!

Våra namn är Caroline Karlborg och Johanna Eriksson och vi studerar termin sex på socionomprogrammet vid Linnéuniversitetet i Kalmar. Vi skriver nu vårt examensarbete, vilket innefattar en studie om hur Barnkonventionen används i socialtjänstens arbete med barn vars föräldrar avtjänar ett fängelsestraff.

För att studera denna fråga vill vi intervjua socialsekreterare. Vi ser gärna att socialsekreteraren som intervjuas har minst ett års erfarenhet av arbete med barn- och familj vid socialtjänsten, samt att denne besitter yrkesmässiga erfarenheter av att arbeta med barn vars förälder sitter i fängelse. Vi vore tacksamma om du som verksamhetschef kunde hjälpa oss genom att ge oss kontaktuppgifter till socialsekreterare som besitter den efterfrågade kompetensen och som kan tänkas vilja delta i studien, alternativt sprida det bifogade informationsbrevet.

Har du frågor eller funderingar är du varmt välkommen att kontakta oss via mejl:

Caroline Karlborg

ck222yx@student.lnu.se

Johanna Eriksson

je223tb@student.lnu.se

Handledare, Caroline Ärleskog

caroline.arleskog@lnu.se

Bilaga 2 – Informationsbrev samt samtyckesblankett till socialsekreterare

Hej!

Våra namn är Caroline Karlborg och Johanna Eriksson och vi studerar termin sex på socionomprogrammet vid Linnéuniversitetet i Kalmar. Vi skriver nu vårt examensarbete, vilket innefattar en studie om hur Barnkonventionen används i socialtjänstens arbete med barn vars föräldrar avtjänar ett fängelsestraff. Du tillfrågas härmed att delta i studien.

Deltagandet i studien innebär att du deltar i en intervju via Zoom. Vi kommer överens om vilket datum och vilken tid som passar bäst för intervjun. En inbjudningslänk till intervjun skickas via mail innan intervjutillfället. Intervjuerna är planerade att genomföras under april år 2023 och varje intervju beräknas pågå mellan 45- 60 minuter. Vår önskan är att spela intervjun för att kunna återge dina svar så korrekt som möjligt. Efter att inspelningarna har transkriberats så kommer de att raderas. Ingen obehörig kommer ha tillgång till materialet, vilket endast kommer att användas till denna studie. Efter att uppsatsens har godkänts kommer även transkriberingarna att raderas.

Informationen du som informant delger samt din identitet, kommer att behandlas konfidentiellt. Detta innebär att du som informant samt informationen du uppger kommer avidentifieras, vilket kommer att ske genom att du får ett fiktivt namn i transkriberingen och studiens resultat och analys. Deltagandet i studien kommer att vara frivilligt och du som informant har en möjlighet att närsomhelst avbryta din medverkan, samt möjlighet avstå att svara på vissa intervjufrågor. Den färdigställda studien kommer att utgöra en offentlig handling och publiceras på DiVA. Studien beräknas vara färdig i juni år 2023.

Om du är intresserad av att delta i studien vänligen kontakta oss via mejl inom en vecka från och med att du blir tillfrågad. Du kan också kontakta oss vid frågor eller funderingar kring studien.

Har du frågor eller funderingar är du varmt välkommen att kontakta oss via mejl:

Caroline Karlborg

ck222yx@student.lnu.se

Johanna Eriksson

je223tb@student.lnu.se

Handledare, Caroline Ärleskog caroline.arleskog@lnu.se

Samtyckesblankett

Denna blankett innefattar samtycke till att delta i studien om hur Barnkonventionen används i socialtjänstens arbete med barn vars föräldrar avtjänar ett fängelsestraff.

Jag har genom ett skriftligt informationsbrev fått information om studiens syfte, genomförande samt vilka rättigheter jag som intervjuas har. Jag är informerad samt medveten om att mitt deltagande i studien är frivilligt och att jag när som helst under studien kan avbryta min medverkan.

Med nedanstående underskrift samtycker jag till att delta i studien. Jag godkänner och ger härmed medgivande till att studiens författare behandlar mina personuppgifter och lämnad information konfidentiellt och enbart till studien. Jag ger mitt samtycke till att intervjuerna spelas in samt att resultatet av intervjuerna publiceras i undertecknades examensarbete.

Deltagare, namn:

Ort:

Datum:

Vänliga hälsningar,

Caroline Karlborg

Johanna Eriksson

ck222yx@student.lnu.se

je223tb@student.lnu.se

Bilaga 3 - Intervjuguide

❖ *Muntlig genomgång av informationsbrevet.*

Vi heter Caroline Karlborg och Johanna Eriksson och vi studerar termin sex på socionomprogrammet vid Linnéuniversitetet i Kalmar. Du har tillfrågats om att medverka i vårt examensarbete där vi undersöker socialsekreterares uppfattning om hur de arbetar med barn som har en förälder sitter i fängelse, och det är för vi vill skapa en djupare förståelse för förutsättningarna att översätta barnkonventionen i socialtjänstens arbete.

Den här intervjun beräknas pågå mellan 45- 60 minuter.

Informationen du som informant delger samt din identitet, kommer att behandlas konfidentiellt. Detta innebär att du som informant samt informationen du uppger kommer oidentifieras, och du kommer få ett fiktivt namn i transkriberingen och i studiens resultat och analys. Ditt deltagande i studien är frivilligt och du som informant har en möjlighet att närsomhelst avbryta din medverkan, samt har möjlighet avstå att svara på vissa intervjufrågor.

❖ *En fråga gällande att spela in intervjun kommer att ställas vid inledande av intervjun.*

Vår önskan är att spela in intervjun för att kunna återge dina svar så korrekt som möjligt. Efter att inspelningarna har transkriberas så kommer de att raderas. Ingen obehörig kommer ha tillgång till materialet, vilket endast kommer att användas till den här studie. Efter att uppsatsen har godkänts kommer även transkriberingarna att raderas.

Samtycker du till att medverka i studien?

Godkänner du att vi spelar in den här intervju?

Bakgrundsfrågor:

- Utbildning?
- Arbetstitel idag?
- Hur länge har du jobbat med det du jobbar med idag?
- Berätta om ditt yrke och arbetsuppgifter
- Hur ofta möter du barn i ditt arbete som har en förälder i fängelse?
→ Specificera
- Anser du att det är vanligt förekommande att det kommer till socialtjänstens kännedom om att barn har en frihetsberövad förälder?
→ Vad tror du detta kan bero på?
- Hur kommer det till socialtjänstens och socialsekreterarnas kännedom att ett barn har en frihetsberövad förälder?

Hur kommer barnkonventionen till uttryck i de insatser socialtjänsten erbjuder till barn vars förälder sitter i fängelse?

- Beskriv vad det mest centrala med barnkonventionen är för dig och ditt arbete?
- Tillämpas barnkonventionen i arbetet med barn som har en frihetsberövad förälder?
→ Om ja, hur arbetar ni med barnkonventionen vid arbetet med barn som har en frihetsberövad förälder? (Ge fler exempel)
→ Om nej, vad tror du kan vara anledningen till att man inte gör?
- Arbetar du utifrån några specifika arbetsmetoder vid arbetet med barn som har en frihetsberövad förälder?
→ Om ja, vilka arbetsmetoder? Hur arbetar du då?
→ Om nej, anser du att det hade behövts specifika arbetsmetoder utifrån denna målgrupp?
- Finns det några unika eller specifika förhållningssätt vid arbetet med denna målgrupp?
→ Om ja, vilka?
→ Om nej, hade det behövts? Vilka specifika förhållningssätt anser du som socialsekreterare man bör tillämpa?
- Anser du att barnkonventionens införande har påverkat eller förändrat ert arbete i förhållande till innan dess införande?

- Om ja, på vilket sätt? Till det bättre eller sämre?
- Om nej, vad tror du att det beror på?
- Upplever du att synen på barn med en förälder i fängelse har ändrats genom barnkonventionens införande?
 - Om ja, på vilket sätt?
 - Om nej, vad tror du det beror på?

Vilka utmaningar och möjligheter ser socialsekreterare med att integrera barnkonventionen vid sitt arbete med barn vars förälder sitter i fängelse?

- Vilka anser du är de primära fördelarna med att tillämpa barnkonventionen i arbetet med dessa barn? I det direkta arbetet/över tid
- Har barnkonventionens införande öppnat upp för möjligheter du upplever/uppfattar inte fanns innan? (I det direkta arbetet/över tid)
 - Om ja, vilka?
 - Om nej, har du uppfattat att andra sett sådana möjligheter? Isåfall, vilka?
- Finns det några utmaningar med att använda barnkonventionen i arbetet med barn vars föräldrar sitter i fängelse?
 - Om ja, vilka (i det direkta arbetet/över tid)?
 - Om nej, har du kännedom om utmaningar som andra upplevt med att integrera barnkonventionen i det här arbetet?
- Upplever du att dessa utmaningar fanns innan barnkonventionen blev svensk lag?
 - Om ja, hur kom dessa utmaningar till uttryck i arbetet?
 - Om nej, vad tror du orsaken är till att barnkonventionens integrering medför utmaningar för er i ert arbete?

Hur hanterar socialsekreterare de utmaningar som integreringen av barnkonventionen kan medföra i det sociala arbetet?

- De utmaningar du nämnde tidigare, hur tänker du att det vore möjligt att hantera dessa?
- Hur gör du när du möter dessa utmaningar?
- Vilka förutsättningar krävs för att dessa utmaningar ska kunna hanteras? Både från den enskilda socialsekreteraren men även utifrån organisatoriska förutsättningar?
 - Hur skulle detta kunna ske?

- Upplever du att det är svårt att hantera de utmaningar som integreringen kan medföra i arbetet?
 - Om ja, vad kan svårigheterna vara med detta?
 - Om nej, har du kännedom om svårigheter som andra upplevt kring hantering av dessa utmaningar?

Då var färdiga med intervjun:

- *Är det något mer du vill tillägga?*
- *Är det något du vill ändra?*

Ett stort tack för att du tog dig tid och ville medverka i vår studie.

Bilaga 4 – Exempel på tillvägagångssätt vid kvalitativ innehållsanalys

Utdrag från transkriberingar

Meningsbärande enhet	Kondenserad meningsenhet	Kod	Underkategori	Kategori
Ja jag nej det är inte min uppfattning jag tror jag tror inte det alltså jag vet ju inte men min uppfattning är inte det i alla fall att det det är alltså jag tänker att det är fler föräldrar som som som sitter frihetsberövade eh på ett eller annat sätt men som inte kommer till vår socialtjänstens kännedom	Jag tänker att det är fler föräldrar som sitter frihetsberövade på ett eller annat sätt men som inte kommer till socialtjänstens kännedom	Bristande kännedom om målgruppen	En svåridentifierad målgrupp	Översättning – en utmanande självklarhet
Är det så att den är häktad då kan man bli bemött och och få tillgång till den föräldern för ibland kanske det är så att föräldern är en vårdnadshavare då har vi ju enligt lag skyldighet att informera den personen om beslut som tas	Jag tänker att barnkonventionen och det som det är tänkt kring barns bästa har ändå påverkat många delar i samhället, att en förälder kanske inte alltid har rätt till sitt barn men barnet har rätt till sin förälder	Barns ökade rättigheter	Möjligheter i yrkesutövandet och för barnets bästa	Översättning – en utmanande möjlighet

<p>och är det så att jag sitter i fängelse och kanske har helt och hållet kontaktförbud eller sitter med fulla restriktioner så eh blir ju det en en det är ju inte kompatibelt om jag att jag kanske behöver informera föräldrar om att det har kommit in en anmälan eller sådana saker eh så jag tänker att barnkonventionen och det som det är tänkt kring barns bästa har ändå påverkat många delar i samhället eh att en förälder kanske inte alltid har rätt till sitt barn men barnet har eh rätt till sin förälder</p>				
<p>Alltså så men vi jag känner att vi eller jag hade behövt ett verktyg i så fall alltså det är ju så organisatoriskt liksom att arbetsgivaren ger sina medarbetare verktyg är ett verktyg för att kunna jobba med</p>	<p>Jag hade behövt ett verktyg i så fall liksom att arbetsgivaren ger sina medarbetare verktyg för att kunna jobba med sånt här exakt på rätt sätt och det är via kurser egentligen utbildningar och vidareutbildningar</p>	<p>Arbetsgivarens rätta verktyg till medarbetarna</p>	<p>Kunskapsbristens påverkan på översättning</p>	<p>Organisationen – en förutsättning för översättning</p>

<p>sånt här exakt på rätt sätt alltså och det är via kurser egentligen utbildningarna och vidareutbildningar och upp datering av lagar så att man alltså håller koll på sånt det är ju värst är ju definitivt alltså kolla olika arbetsmetoder för det är det kommer hela tiden nytt OK alltså kurser som man får läsa sånt här steg på nätet då definitivt</p>	<p>och uppdateringar av lagar så att man alltså håller koll på sånt. Alltså kolla olika arbetsmetoder för det kommer hela tiden nytt</p>			
---	--	--	--	--